

**CƏNUBİ QAFQAZ BORU KƏMƏRİNİN AZƏRBAYCAN SEKTORUNUN
MİLLİ QHT-lər TƏRƏFİNDƏN AUDİTİ**

**“CƏNUBİ QAFQAZ BORU KƏMƏRİ (BAKI-TBİLİSİ-
ƏRZURUM) LAYİHƏSİNİN MƏŞĞULLUQ VƏ
İNFRASTRUKTUR
ÜZRƏ ÖHDƏLİKLƏRƏ UYĞUN FƏALİYYƏTİNİN AUDİTİ”
üzrə**

MƏŞĞULLUQ VƏ İNFRASTRUKTUR QRUPUNUN

HESABATI

Emil Əliyev – əlaqələndirici, «Milli İqtisadi Masa» Mərkəzi
Sədaqət Qəmbərova – həm-əlaqələndirici, «Zirvə» maarifçilik və
xeyriyyəçilik cəmiyyəti
Təhmasib Quliyev – ekspert, İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi
Vüqar Hüseynov - ekspert , İqtisadi Fikir Klubu
Nərmin Bağırova – tələbə, Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası

BAKI – 2006

MƏSULİYYƏTDƏN AZADOLMA

Bu hesabatda öz əksini tapmış məlumat hesabat müəlliflərinin fikir və nəticələrinə əsaslanır və layihə sponsorunun və ya digər əlaqədar təşkilatların siyasət və ya baxışlarını əks etdirmir. Hesabatda buraxılan hər hansı bir səhv üçün yalnız müəlliflər məsuliyyət daşıyır. Audit qrupunun üzvləri öz vəzifələrini tam məsuliyyəti ilə anlamış və işlərini peşəkar səviyyədə yerinə yetirməyə çalışmışlar. Hesabat hazırlanarkən audit prosesinə peşəkar yanaşma, səriştəlilik, qarşıya qoyulmuş vəzifələrin tam dərk edilməsi kimi prinsiplərə riayət edilmiş və qrup üzvləri maksimum audit prosedurlarının səmərəliliyinin təmin edilməsi üçün səy göstərmişlər. Audit

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

prosesi zamanı audit edilən tərəflə münasibətdə qarşılıqlı hörmət və anlaşma prinsipləri gözlənilmiş, qrup etik normalara əməl etməklə öz vəzifəsini yerinə yetirmişdir. Bu hesabatın məzmunu ilə bütün qrup üzvləri razıdır və bunu öz imzaları ilə təsdiq edirlər.

Emil Əliyev /əlaqələndirici/

Sədaqət Qəmbərova /həm-əlaqələndirici/

Təhmasib Quliyev /ekspert/

Vüqar Hüseynov /ekspert/

Nərmin Bağirova /tələbə/

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Mündəricat

İxtisarlar	2
İcra Xülasəsi	5
I. Giriş	
1.1. Layihənin məqsədləri	8
1.2. Layihənin həcmi, diqqət yetirilən məsələlər və həyata keçirilmə mümkünlüyü	8
1.3. Meyarlar	8
1.4. Audit edilən tərəf haqqında məlumat	9
1.5. Boru kəməri layihəsi barədə ümumi məlumat və audit mövzusunun təqdimi	10
II. Metodologiya	
2.1. Audit qrupu üzvləri və onların rolu barədə məlumat	12
2.2. Audit zamanı istifadə edilən metodlar	12
2.3. Sahələrin seçilməsinin əsaslandırılması	13
2.4. Audit proqramı	13
2.5. İlk tələb olunan sənədlər	13
2.6. Sənədlərə baxış/sorğu vərəqinin hazırlanması	13
III. Müşahidələr, audit zamanı aşkar edilən faktlar və onların təhlili	
3.1. Məşğulluq və təlimlər	15
3.1.1. Yerli əmək ehtiyatlarının işə cəlb olunması və işəgötürmə prinsipləri	15
3.1.2. İşçilər üçün təlim kurslarının təmin edilməsi	20
3.1.3. Məşğulluq və təlimlərlə bağlı yoxlama və monitorinq, məşğulluğun idarəetmə və izləmə sistemləri	22
3.2. İnfrastrukturla bağlı öhdəliklərin auditi	24
3.2.1. Yolların istifadəsi	24
3.2.2. Yolların istifadəsi dövründə onların vəziyyətinə nəzarət və səthi bərpa işləri	25
3.2.3. Yolların təhvil verilməsi	26
IV. Qənaətlər	28
V. Təşəkkürlər	29
VI. Əlavələr	
Əlavə 1. Audit qrupunun üzvləri haqqında məlumat	30
Əlavə 2. Audit planı və təqvim-plan	31
Əlavə 3. BTC/CQBK-nin auditi üçün hazırlanan sorğu vərəqi	33
Əlavə 4. Elanlar	37
Əlavə 5. KİV nümunələri	38
Əlavə 6. İcmalarla görüşlər	39
Əlavə 7. Təlim kursları	40
Əlavə 8. Əsas İcra Göstəriciləri arasındakı fərqlər	41
Əlavə 9. Yolların qiymətləndirilməsi cədvəli	42
Əlavə 10. Samux rayonunda bərpa edilməli yolların fotosəkilləri	43
Əlavə 11. Auditin nəticələrinin təhlili üzrə Yekun Cədvəl	44

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

İxtisarlar

QHT – Qeyri hökumət təşkilatı

BP – Britiş Petroleum

CQBK – Cənubi Qafqaz Boru Kəməri

BTC – Bakı Tbilisi Ceyhan

ACİ-YF – Açıq Cəmiyyət İnstitutu - Yardım Fondu

CCIC – Consolidated Contractors International Company

PİNP – Podratçının İşinə Nəzarət Planı

İƏM – İctimai əlaqələr müdiri

ƏİG – Əsas İcra Göstəriciləri

SƏTM – Sağlamlıq, Təhlükəsizlik və Ətraf Mühit

LMM – Layihə Məlumat Mərkəzi

İCRA XÜLASƏSİ

Məşğulluq və İnfrastruktur qrupu tərəfinlən təqdim olunan bu hesabat «CQBK-nin Azərbaycan sektorunun Milli QHT-lər tərəfindən auditi» layihəsi çərçivəsində həyata keçirilən Cənubi Qafqaz Boru Kəməri layihəsinin məşğulluq və təlimlər, infrastruktur üzrə öhdəliklərinin auditi zamanı əldə edilmiş nəticələr əsasında hazırlanmışdır.

Audit layihəsi 2005-ci il noyabr – 2006-cı il mart ayları ərzində yerinə yetirilmişdir.

Layihənin əsas məqsədləri:

- 1) CQBK və podratçının məşğulluq və təlimlərlə bağlı öhdəliklərinin, və
- 2) CQBK və podratçının infrastrukturla bağlı öhdəliklərinin auditidir.

İlkin layihə təkliflərində audit qrupu yalnız məşğulluq və infrastrukturla bağlı öhdəliklərin auditini aparmağı qarşısına məqsəd qoymuşdu. Lakin sonradan işçi qrupu təlimlərin birbaşa məşğulluqla bağlı olduğunu nəzərə alaraq, məşğulluqla yanaşı təlimlər üzrə öhdəliklərin də auditini aparmağı qərara almışdır.

Auditin aparılması üçün ilk olaraq audit proqramı hazırlanmış, qrup üzvlərinin vəzifələri və fəaliyyət dairəsi əvvəlcədən müəyyənləşdirilmişdir. Audit prosesi zamanı BTC/CQBK və CCIC şirkətlərinin ofislərində bir neçə görüş keçirilmiş, Samux və Kürdəmir ərazisindəki müvafiq sahələrə icma səfərləri təşkil olunmuşdur.

Audit aşağıdakı istiqamətlər üzrə aparılmışdır.

Məşğulluq və treninqlər:

- Yerli əmək ehtiyatlarının işə cəlb olunması və işəgötürmə prinsipləri;
- İşçilər üçün təlim kurslarının təmin edilməsi;
- Məşğulluq və təlimlərlə bağlı yoxlama və monitorinq, məşğulluğun idarəetmə və izləmə sistemləri;

İnfrastruktur:

- Yolların istifadəsi;

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

- Yolların istifadəsi dövründə onların vəziyyətinə nəzarət və səthi bərpa işləri;
- Yolların təhvil verilməsi.

Audit zamanı qarşıya qoyulmuş məqsədlərlə bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməsində həm müsbət, həm də mənfi məqamlar müşahidə olunmuş, həmçinin uyğunsuzluqlar aşkar edilmişdir.

Nailiyyətlər

- Məşğulluq strategiyası hazırlanmış və həyata keçirilmişdir.
- İşgötürmə ilə bağlı prosesləri həyata keçirmək məqsədilə layihə məlumat mərkəzləri təsis edilmişdir.
- İşə götürülənlərin faiz nisbəti ilə bağlı öhdəliyə əməl olunmuşdur.
- Təlimlərlə bağlı prosesləri idarə etmək üçün Təlim Planı hazırlanmış və yerinə yetirilmişdir. İşçilər üçün sağlamlıq, əməyin təhlükəsizliyi, SƏTM qaydaları ilə tanışlıq, ixtisasız və yarım-ixtisaslı işçilər üçün peşə vərdişlərinin artırılması məqsədilə təlimlər təşkil edilmişdir.
- İcmalarla əlaqələrin idarə olunması üçün İÖM təyin edilmişdir.
- Məşğulluq və təlimlərin idarəetmə və izləmə sistemləri yaradılmış və tətbiq edilmişdir.
- Yolların istifadədən əvvəl ilkin qiymətləndirilməsi aparılmış, istifadə olunan yolların mülkiyyətçiləri ilə giriş – çıxış müqavilələri bağlanmışdır.
- Yolların istifadəyə bağlanması müddətinin minimuma endirilməsi ilə bağlı öhdəlik yerinə yetirilmişdir.

Catışmamazlıqlar

- Öhdəliklərin Azərbaycan variantında tərcümə səhvlərinə yol verilib. Nümunə kimi təqdim olunmuş elanların heç birində tarix göstərilməmişdir. Buna görə də öhdəliyə nə dərəcədə əməl olunması sübut edilməmişdir.
- BTC və CCİC eyni tarixli ƏİG-də işə götürülənlərin sayı ilə bağlı səhvlər var.
- Yerli səviyyədə işçi olmadığı təqdirdə milli səviyyədə işçi götürülməsi barədə öhdəliklərə əməl edilməsinə sübut təqdim edilmədi.
- Bərpa işlərinə başlanılmadığından yolların bərpası ilə bağlı audit aparmaq mümkün olmayıb.

Uyğunsuzluqlar

- İşgötürmə ilə bağlı rayon məşğulluq mərkəzləri ilə əlaqə saxlanılmamış və müvafiq icra orqanlarına məlumatlar verilməmişdir.
- CQBK layihəsi zamanı əsasən əvvəlki BTC işçi qüvvəsindən istifadə olunmuşdur.
- Yolların monitorinqinin aparılmasını təsdiq edən sübut təqdim olunmayıb.
- BTC/CQBK podratçının monitorinq keçirib-keçirmədiyinə nəzarət etməyib.
- Yolların bərpa planı bərpa ilə bağlı konkret və təfərrüatlı məlumatlar əks etdirmir.

Qeyd etmək lazımdır ki, qeyd edilən uyğunsuzluqları qrup birinci səviyyəli uyğunsuzluqlar kimi qiymətləndirmişdir.

Təvsiyələr

- Məşğulluqla bağlı məlumatların ictimaiyyətə, eyni zamanda dövlət məşğulluq idarələrinə və icra hakimiyyəti orqanlarına çatdırılması işi yaxşı təşkil oluna bilərdi. Belə ki, bu, layihə ilə bağlı inam və etimadın artırılması baxımından prosedurların şəffaflığına yardım etmiş olardı. Əlaqələrin boru kəmərinin istismarı dövründə də davam etdirilməsi məqsədəuyğundur.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

- CQBK layihəsinə yeni işçi qüvvəsinin cəlb olunması zəruri idi. Bu halda şəffaf işə götürmə prinsiplərinə əməl etməklə, BTC layihəsində işlə təmin oluna bilməyən insanlara daha bir şans vermiş olardı. Bu vəziyyətin gələcək layihələrdə nəzərə alınması tövsiyyə olunur.
- BTC/CQBK və eləcə də podratçının məşğulluqla bağlı sənədləşmə işinin yerli dildə aparılması zamanı daha diqqətli olmaq zəruri idi. Bunu həm Azərbaycanda, həm də digər ölkələrdə həyata keçiriləcək layihələrdə nəzərə almaq lazımdır.
- Tikinti dövründə infrastrukturda baş verən dəyişikliklər müntəzəm olaraq yoxlanmalı, monitorinqi aparılmalı və bunlar müvafiq surətdə sənədləşdirilməli idi. Bu işin istismar dövründə də aparılması tövsiyyə edilir.
- Kəmərin istismarı dövründə BTC/CQBK tərəfindən monitorinqlər aparılmalıdır.
- İnfrastrukturun bərpası üzrə BTC/SCP və podratçının öhdəlikləri layihə istismara verilməzdən öncə müəyyənləşdirilməli və təfərrüatlı məlumatları əks etdirən bərpa planı hazırlanmalı idi. Bu, sonradan əməliyyatçıya qarşı meydana çıxıb biləcək hər hansı bir narazılığın qarşısını vaxtında almağa imkan verərdi.

Qənaətlər

- Məşğulluq sahəsində götürülən öhdəliklər əsasən yerinə yetirilib. Lakin CQBK layihəsinə cəlb olunmuş işçilər əsasən BTC layihəsində çalışanlar olmuşlar ki, onların da əksəriyyəti təkrarən işə qəbul edilmişlər. Bu belə nəticəyə gəlməyə əsas verir ki, podratçı yerli məşğulluq imkanlarının maksimum səviyyəyə çatdırılması və şəffaf məşğulluq prosedurları ilə bağlı öhdəliyə tam əməl etməmişdir.
- İctimaiyyətlə əlaqələrin qurulması və məlumatlandırma işi əsasən həyata keçirilmişdir. Bununla belə yerli icra strukturları ilə əlaqələrin qurulması və saxlanması işi tələb olunan səviyyədə deyildir.
- Təlim kursları ilə bağlı öhdəliklərin audit nəticələrinə əsasən belə qənaətə gəlmək olar ki, podratçı bu sahədə öhdəliklərinə daha yüksək səviyyədə əməl etmişdir.
- Məşğulluq və təlimlərlə bağlı yoxlama və monitorinq məsələlərinə BTC/ CQBK və podratçı tərəfindən əsasən əməl olunmuşdur. Bununla belə bəzi məsələlərlə bağlı zəruri sənədlər olmadığından və ya audit qrupuna təqdim edilmədiyindən həmin öhdəliklərə nə dərəcədə əməl olunduğunu aydınlaşdırmaq mümkün olmamışdır.
- Yolların istifadəsi ilə bağlı öhdəliklər əsasən yerinə yetirilmişdir.
- Yerli icmalar infrastrukturun bərpasında çox maraqlıdırlar. Odur ki, BTC/ CQBK və borc verən qurumlar bərpa ilə bağlı öhdəliyə əməl olunması üçün bu fəaliyyətin monitorinqini və auditini aparmalıdırlar.
- Yolların təhvil verilməsi ilə bağlı işlərə hələ başlanmadığından öhdəliyə nə dərəcədə əməl olunmasını söyləmək mümkün olmamışdır. CCİC-nin yolların bərpa planı bərpa işləri ilə bağlı təfərrüatları və dəqiq məlumatları əks etdirmir.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

I. GİRİŞ

1.1. Layihənin Məqsədləri

CQBK və podratçının məşğulluq və təlimlərlə bağlı üzərinə götürdüyü öhdəliklərin auditini;
CQBK və podratçının infrastrukturla bağlı üzərinə götürdüyü öhdəliklərin auditini;

Burada bir məqamı qeyd etmək lazımdır ki, ilkin layihə təkliflərində audit qrupu yalnız məşğulluq və infrastrukturla bağlı öhdəliklərin auditini aparmağı qarşısına məqsəd qoymuşdu. Lakin sonradan işçi qrupu təlimlərin birbaşa məşğulluqla bağlı olduğunu yəqin etmiş və bunu nəzərə alaraq, məşğulluqla yanaşı təlimlərlə bağlı öhdəliklərin də auditini aparmağı qərara almışdır.

1.2. Layihənin Həcmi, Diqqət Yetirilən Məsələlər və Həyata Keçirilmə Mümkünlüyü

BTC/CQBK və podratçının məşğulluq, təlimlər və infrastruktur üzrə öhdəliklərinin auditini 2005-ci il noyabr – 2006-cı il mart ayları ərzində yerinə yetirilmişdir.

- Layihə çərçivəsində aparılan audit fəaliyyətinin həcmi aşağıdakı sahələri əhatə etmişdir:
- BTC/ CQBK -nin, eləcə də CCİC-nin Bakı şəhərində yerləşən ofisində audit görüşləri keçirilmiş və burada saxlanılan sənədlər əsasında infrastruktur, məşğulluq və təlimlərlə bağlı audit aparılmışdır,
- Samux ərazisindəki müvafiq sahələrə icma səfərləri təşkil olunmuşdur;
- Kürdəmir ərazisindəki müvafiq sahələrə icma səfərləri təşkil olunmuşdur;

Audit zamanı əsasən aşağıdakı məsələlərə diqqət yetirilmişdir:

- Yerli əmək ehtiyatlarının işə cəlb olunması və işəgötürmə prinsipləri;
- İşçilər üçün təlim kurslarının təmin edilməsi;
- Məşğulluq və təlimlərlə bağlı yoxlama və monitorinq, məşğulluğun idarəetmə və izləmə sistemləri;
- Yolların istifadəsi;
- Yolların istifadəsi dövründə onların vəziyyətinə nəzarət və səthi bərpa işləri;
- Yolların təhvil verilməsi;

Auditin həyata keçirilməsi aşağıdakı şərtlər əsasında olmuşdur:

- ACİ-YF və BP şirkəti arasında Memorandum imzalanıb;
- Auditin aparılması ilə bağlı trening kursu keçmiş audit komandası formalaşmışdır;
- Komanda üzvlərinin vəzifə və məsuliyyətləri dəqiq müəyyənləşdirilmiş və hər kəs öz rolu haqqında əvvəlcədən məlumatlandırılmışdır;
- Auditin aparılması məqsədilə audit qrupu üçün BTC/ CQBK-nin, eləcə də CCİC-nin müvafiq sahələr üçün məsul şəxsləri tərəfindən müəyyən gecikmələri nəzərə almamaq şərti ilə, kifayət qədər əlverişli şərait yaradılmışdır.

1.3. Meyarlar

- BTC/CQBK-nin infrastruktur, məşğulluq və təlimlərlə bağlı Podratçının İşinə Nəzarət Planları və müvafiq öhdəlikləri;
- Podratçının infrastruktur, məşğulluq və təlimlərlə bağlı İcra Planı;

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

- Qəbul edən hökumətlə razılaşma müqaviləsi (Maddə 3);
- Ətraf mühit və sosial sahəyə təsirlərin qiymətləndirilməsi sənədi;

1.4. Audit Edilən Tərəf haqqında Məlumat

CCİC şirkəti 1952-ci ildə Yaxın Şərqdə yaradılmış və həmin vaxtdan öz fəaliyyət coğrafiyasını xeyli genişləndirmişdir. Bu günə qədər CCİC dünyanın 35-dən artıq ölkəsində, o cümlədən Yaxın Şərq, Afrika, Karib hövzəsi, Mərkəzi Amerika, Birləşmiş Krallıq, İtaliya, Uzaq Şərqdə və MDB ölkələrində müvəffəqiyyətlə fəaliyyət göstərmişdir.

Azərbaycanda isə şirkət 2002-ci ildən fəaliyyətə başlamışdır. CCİC CQBK boru kəmərinin tikintisi üzrə tenderin qalibi olmuşdur. CCİC-nin fəaliyyəti layihə üzrə mühəndis-texniki işləri, təchizat, tikintinin aparılması, sınaqdan keçirmə və boru kəmərinin işə salınaraq təhvil verilməsi üzrə işləri əhatə edir.

CCİC -nin BTC ilə bağlı tikinti işləri yalnız Azərbaycanla məhdudlaşmır və Gürcüstanın Poti limanına qədər uzanır.

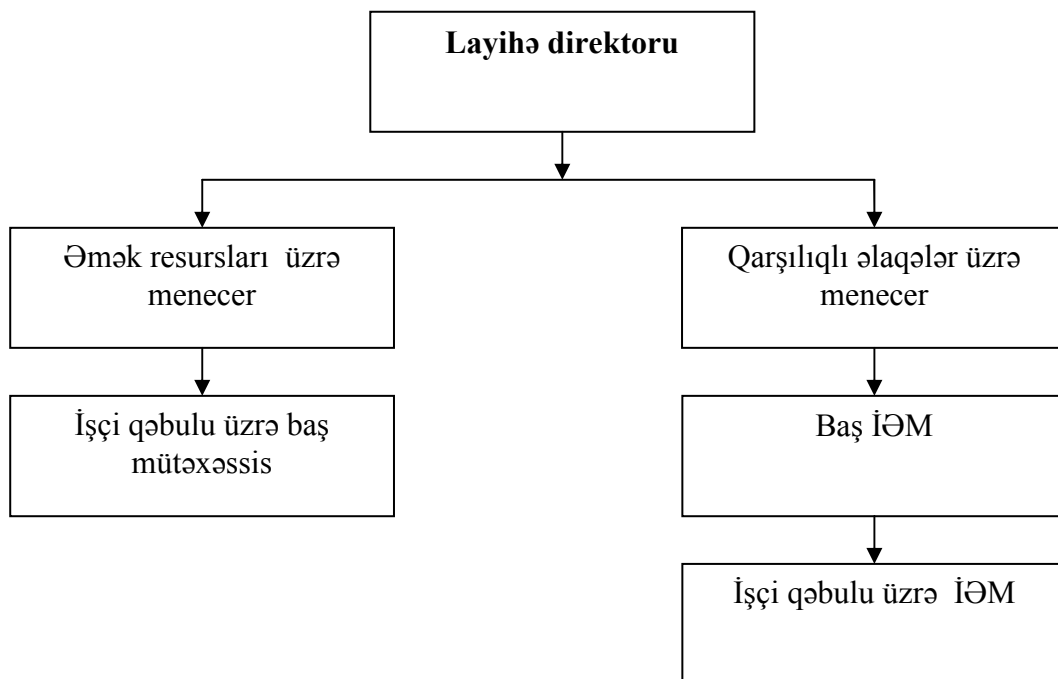
Qeyd edək ki, boru kəməri Azərbaycanın 13 rayonundan keçir ki, bunlar da Qaradağ, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarıdır.

CCİC şirkəti boru kəməri marşrutu boyunca 5 düşərgə inşa etmişdir. Həmin düşərgələrdə işçilərin yerləşdirilməsi və yaşaması, qidalanması, istirahəti və digər məsələlər təmin edilmişdir. Tikinti zamanı sox sayda və yüksək standartlara malik texniki avadanlıqlardan istifadə olunmuşdur.

BTC layihəsi heyəti sosial məsələlərə böyük diqqət verdiyi üçün burada əsas məsələ tikinti zamanı yerli icmalara təsirlərin minimuma endirilməsi olmuşdur. Odur ki, CCİC bu layihə ilə bağlı bir sıra sosial öhdəliklər götürərək onlara əməl etmişdir. Boru kəməri layihəsinə işçi qüvvəsinin cəlb olunmasında əsas işləri CCİC şirkəti həyata keçirmiş və layihəyə əsas etibarilə Azərbaycan vətəndaşlarını cəlb etmişdir. Hər bir rayonda şirkət rəsmiləri ictimaiyyətlə görüşlər keçirmiş, layihə haqqında, həmçinin görüləcək işlər, tələb olunan iş yerləri və s. barədə ictimaiyyətə məlumat vermişlər. İşə götürülən personal sağlamlıq, təhlükəsizlik və ətraf mühit məsələləri, həmçinin peşə vərdislərinin və bacarıqlarının artırılması üzrə təlim kursları keçmişlər. Qeyd olunan məsələlərlə bağlı işlər şirkətin müvafiq şöbələri tərəfindən həyata keçirilmişdir. Aşağıda həmin məsələlərin idarəçilik ierarxiyasını əks etdirən sxem verilmişdir.

Sxem 1.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

1.5. Boru Kəməri Layihəsi Barədə Ümumi Məlumat və Audit Mövzusunun Təqdimi

Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (uzunluğu 692 km) Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda yerləşən Şahdəniz yatağından qazı Gürcüstan ərazisindən keçməklə Gürcüstan-Türkiyə sərhədinə qədər nəql etmək üçün lahiyələşdirilmişdir.

Tam layihə gücü ilə istismar olunan zaman və əlavə işlənmə mərhələləri həyata keçirildikdən sonra boru kəmərinin il ərzində təxminən 16 milyard kub metr qaz ixrac edəcəyi nəzərdə tutulmuşdur. Boru kəməri sərhəddə Türkiyənin inşa etdiyi və CQBK-ni Ərzurumda daxili təchizat şəbəkəsinə birləşdirən qol kəməre qoşulur. Birinci qazın Türkiyəyə çatdırılmasının 2006-cı il sentyabr ayının 30-da başlanılması planlaşdırılır.

2005-ci ilin dekabr ayına kimi CQBK-nin tikinti işlərinin 95%-dən çoxu tamamlanmışdır. Türkiyədə qazın ötürülməsi üçün obyektlərin 98%-i tamamlanmış, Gürcüstanda isə belə obyektlərin 95%-i başa çatdırılmışdır.

BTC/CQBK layihəsinin Azərbaycan hissəsi CCİC və Petrofak şirkətləri tərəfindən həyata keçirilir.

Boru kəmərinin tikintisi kompleks layihə qrupu tərəfindən yerinə yetirilmiş və bu qrup BTC Boru Kəmərinə paralel şəkildə çəkilən Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin tikintisinə də rəhbərlik etmişdir. Layihənin tikinti mərhələsi dövründə təxminən 22 000 insan işə cəlb edilmişdir.

BTC/CQBK layihələri xərclərinin təxminən 70%-i üçüncü tərəflər hesabına maliyyələşdirilir. Borcların, ixrac kreditlərinin və risk sığortasının verilməsini təmin edən qrupa Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası, Dünya Bankı, yeddi ölkənin ixrac kredit təşkilatları və 15 kommersiya bankını əhatə edən bir sindikat daxildir.

Qeyd edək ki, layihənin planlaşdırılması, tərtibatı və ƏMSSTQ prosesi zamanı prioritet istiqamət potensial ətraf mühit və sosial təsirlərin qarşısının alınmasıdır. CQBK layihəsi

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

dövründə məşğulluq və təlim kursları ilə bağlı məsələlərin nəzərdən keçirilməsi Azərbaycanda sosial təsirin qiymətləndirilməsi prosesinin vacib komponenti hesab edilir.

CQBK heyəti tikinti ərzində üzərinə müəyyən öhdəliklər götürmüşdür. Təqdim etdiyimiz audit mövzusu ilə bağlı bu öhdəliklər tələb edir ki, həm layihənin təsirinə məruz qalmış icmalar, həm də milli səviyyədə işçilər və şirkətlər üçün məşğulluq imkanları təmin olunsun. CQBK yerli işə götürülənlərin sayını maksimum səviyyəyə çatdırmaq məqsədilə tikinti podratçısı ilə birgə layihə məlumat mərkəzlərini təsis etməyi üzərinə götürür.

Podratçı tikinti üzrə işçi qüvvəsinin məşğulluğuna görə cavabdehdir. Prosesin şəffaf olmasını təmin etmək üçün isə CQBK məşğulluq prosedurlarına nəzarət etməlidir.

Podratçı öz məşğulluq strategiyasını əks etdirən Milli və Yerli Məşğulluq PİPP-ni, həmçinin milli işçilərin bacarıq səviyyəsini və sayını artırmaq məqsədilə əhatəli təlim kursları proqramını hazırlayacaq. Həmin planlar CQBK tərəfindən nəzərdən keçirilməli və təsdiqlənməlidir.

Qeyd etmək lazımdır ki, məhz Cənubi Qafqaz Boru Kəməri layihəsinin Azərbaycanın sosial-iqtisadi həyatında böyük əhəmiyyətini nəzərə alaraq təqdim olunmuş audit layihəsi həyata keçirilmişdir. Ümumilikdə layihə iki məqsədə xidmət etmişdir ki, bunlardan biri BTC/CQBK və podratçının infrastruktur, məşğulluq və təlimlərlə bağlı üzərinə götürdüyü öhdəliklərin nə dərəcədə yerinə yetirilməsini audit etməklə onun rolunu bir daha vurğulamaq, digəri isə qeyri-hökumət təşkilatlarının auditlə bağlı bilik və bacarıqlarının artırılması və inkişaf etdirilməsi olmuşdur.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

II. METODOLOGIYA

2.1. Audit Qrupu Üzvləri və Onların Rolu Barədə Məlumat

Audit qrupu dörd nəfərdən ibarət olmuşdur.

Auditin aparılması zamanı qrup üzvlərinin vəzifələri və fəaliyyət dairəsi əvvəlcədən müəyyənləşdirilmişdir. Qrup üzvləri fəaliyyət sahələrinə uyğun olaraq 2 istiqamət üzrə bölünmüşdür:

- məşğulluq və təlimlər,
- infrastrukturla bağlı öhdəliklər və fəaliyyətlərin auditi

İşçi plana əsasən audit qrupunun vəzifə və məsuliyyətləri aşağıdakı kimi müəyyənləşdirilmişdir:

Emil Əliyev (əlaqələndirici) - CQBK və podratçının Məşğulluq və İnfrastrukturla bağlı öhdəliklərinin və fəaliyyətlərinin auditi üzrə komandanın işinin əlaqələndirilməsi və idarə edilməsi, CQBK və podratçı şirkətin əməkdaşları ilə görüşlərin təşkili, ilkin məlumatların toplanması və nəticələrinin emalı, hesabatın hazırlanması üzrə məsul şəxs;

Sədaqət Qəmbərova (həm-əlaqələndirici) -CQBK və podratçının Məşğulluq və təlimlərlə bağlı öhdəliklərinin və fəaliyyətlərinin auditi üzrə aparılan qeydlərə nəzarət və müvafiq hesabatlar üzrə məsul şəxs;

Təhmasib Quliyev - CQBK və podratçının infrastrukturla bağlı öhdəliklərinin və fəaliyyətlərinin auditi üzrə icmalarla və icma rəhbərləri ilə görüş və uyğun hesabatlar üzrə məsul şəxs;

Vüqar Hüseynov - CQBK və podratçının məşğulluq və təlimlərlə bağlı öhdəliklərinin və fəaliyyətlərinin auditi üzrə fotosəkillərin çəkilməsi və uyğun hesabatlar üzrə məsul şəxs;

Nərmin Bağirova - CQBK və podratçının öhdəliklərinin və fəaliyyətlərinin auditi ilə bağlı tələb olunan sənədlərin əldə edilməsi, toplanması və saxlanması, fəaliyyətlə bağlı digər inzibati işlərdə köməklik.

(Audit qrupunun üzvləri haqqında məlumat əlavə edilir. Bax: Əlavə 1)

2.2. Audit Zamanı İstifadə Edilən Metodlar

Audit zamanı iki əsas metoddan istifadə olunub: «prosedur və əsas sənədlərlə bağlı dərinə qazma» və «idarəetmə sistemi elementlərinin qarşılıqlı fəaliyyətinə baxış». Eyni zamanda istifadə olunan göstəricilər və üsullar 2 nömrəli cədvəldə verilib.

Cədvəl 2. Göstəricilər və üsullar

Nö	Audit sahəsi	Göstəricilər	Üsullar
1	Məşğulluq və təlim kursları	Fiziki göstəricilər Kəmiyyət göstəriciləri	Sənədlərin öyrənilməsi və təhlili Müsaibələr fotosəkillər
2	İnfrastruktur	Fiziki göstəricilər Kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri	Sənədlərin öyrənilməsi və təhlili Müsaibələr fotosəkillər

2.3. Sahələrin Seçilməsinin Əsaslandırılması

Auditin məqsədləri ilə bağlı icma səfərlərinin müəyyənləşdirilməsi zamanı audit qrupu regionlar üzrə nümunə və kvalifikasiyaları nəzərdən keçirmişdir.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

CQBK və podratçının öhdəliklərin auditinin aparılması zamanı Samux və Kürdəmir rayonlarının icma səfərləri üçün nümunə kimi seçilməsi yollarla bağlı auditin aparılması nöqtəyi - nəzərindən xüsusi maraq kəsb edirdi:

- Kürdəmir rayonunda CQBK-nin iki böyük podratçı şirkəti eyni zamanda fəaliyyət göstərmişdir ki, bu da qarşıya qoyulmuş məqsədlərin hər iki istiqaməti üzrə audit aparılmasına şərait yaradırdı.
- Mətbuatdan alınan məlumatlara əsasən məhz Samux rayonunda tikinti zamanı yollar ən böyük təsirə məruz qalmışdır.

2.4. Audit Proqramı

İlk növbədə auditin iş planı hazırlanmışdır ki, bu da aşağıdakı məsələləri əhatə etmişdir:

- tələb olunan sənədlərin müəyyənləşdirilməsi;
- CQBK-nin rəsmi şəxsləri ilə ilk görüş;
- auditorların görüşlər cədvəli;
- ilkin tələb olunan sənədlərin əldə edilməsi və öyrənilməsi;
- nəzərdə tutulan ərazilərə səfərlər;
- səfərlərin nəticələri ilə bağlı məlumatların toplanması və təhlili;
- yeni sənədlərin əldə edilməsi və tədqiqi;
- ilkin audit hesabatının hazırlanması;
- əldə olunmuş nəticələrin təqdimatı ilə bağlı audit edilən tərəflə bağlantı görüşü.

(Audit planı və təqvim-plan əlavə olunur. Bax: Əlavə 2)

2.5. İlkin Tələb Olunan Sənədlər

- Məşğulluq və Təlim kursları ilə bağlı Podratçının İşinə Nəzarət Planının Yekun Sənədi (BTC 004-B010-EV-PLNHR-00011-C01);
- Yerli hökumətlə razılaşma müqaviləsi;
- Milli və Yerli səviyyədə Məşğulluq Planı;
- Podratçının Əsas İcra Göstəriciləri sənədi, aylıq və həftəlik hesabatlar.
- PİNP İnfrastruktur və Xidmətlər (AGT 01:1000:EV:PLN:00007:U01);
- PİNP Nəqliyyatın İdarə Olunması (AGT 1000 EVPLN 00012 U01);
- Ətraf mühit və sosial sahəyə təsirlərin qiymətləndirilməsi sənədi.

2.6. Sənədlərə Baxış/Sorğu Vərəqinin Hazırlanması

Auditin aparılması zamanı qarşıya qoyulmuş məqsədlərin həyata keçirilməsi üçün ilkin olaraq BTC/CQBK-nin müvafiq məsələlərlə bağlı məsul şəxsləri ilə görüşlər keçirilmişdir.

Görüşlərin vaxtı və yeri qabaqcadan razılaşdırılmışdır. Qəbul olunmuş prosedurlara uyğun olaraq, görüşlər keçirilməzdən əvvəl auditin qarşısında duran məsələlərlə bağlı "sorğu vərəqi" hazırlanmış və BTC/CQBK-nin müvafiq rəsmilərinə göndərilmişdir. Burada əsas məqsəd tanışlıq üçün BTC/CQBK-nin məsul şəxslərinə bizim suallarımızın əvvəlcədən təqdim edilməsi idi. Sorğu vərəqinin hazırlanması zamanı podratçının müvafiq öhdəlikləri əsas götürülmüşdür. Həmin öhdəliklər «Podratçının İşinə Nəzarət Planı, Məşğulluq və Təlim kursları Yekun sənədində», Əlavə 1-də verilmiş Öhdəliklərin reyestrində əks etdirilmişdir (Sorğu vərəqləri əlavə edilir. Bax: Əlavə 3).

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Məşğulluq və Təlim kursları ilə bağlı Podratçının İşinə Nəzarət Planının (PİNP) Yekun Sənədi proseslərin idarə olunmasına nəzarət sənədi kimi qiymətləndirilir. Həmin sənəd Podratçının İcra planları və prosedurlarının BTC/CQBK tərəfindən yoxlanılması üçün əsas vasitə kimi çıxış edir. Qeyd olunan PİNP-nin miqyası layihənin Azərbaycan hissəsinə aid edilməklə bütün məşğulluq və təlim kurslarını əhatə edir.

Sənəddə əks etdirilmiş məşğulluq və təlim kursları ilə bağlı siyasətin əsaslandırıldığı standartlar yerli hökumətlə razılaşma müqaviləsi, milli qanunvericilik və beynəlxalq hüquq normalarıdır.

PİNP podratçının məşğulluq strategiyasının işlənilib hazırlanmasının əsas prinsiplərini ifadə edir.

PİNP sənədinə görə məşğulluq prinsipləri şəffaf, ədalətli və ictimaiyyət üçün açıq olacaqdır.

Məşğulluq prosedurları hamı üçün anlaşılan dildə tərtib ediləcək, əvvəlcədən marşrut boyu yerləşən icmalara çatdırılacaqdır. Podratçı təlim kurslarını təşkil edəcəkdir. İşəgötürmə prosesləri zamanı heç bir dini, etnik, cinsi və ya digər amillər əsasında ayrı-seçkiliyə yol verilməyəcəkdir.

Podratçı bərabər məşğulluq imkanlarını təmin etmək üçün BTC/ CQBK şirkəti ilə birgə fəaliyyət göstərməlidir. Həmçinin podratçı boru kəmərinin keçdiyi hər bir rayonda məşğulluq mərkəzlərinin müəyyən formasını təsis etməlidir.

Eyni zamanda audit prosesinin ikinci predmeti olan BTC/CQBK-nin İnfrastruktur (gələcəkdə “Yollar”) bağlı öhdəliklərini əks etdirən sənəd – “PİNP Nəqliyyatın idarə olunması” və “PİNP İnfrastruktur və Xidmətlər” sənədi auditin aparılması üçün əsas zəmin olmuşdur.

Bu sənədlər Podratçının yollarla bağlı qarşısına qoyduğu öhdəlikləri əks etdirir və audit yoxlaması üçün əsas vasitə kimi çıxış edir.

Qeyd olunan sənədlər layihənin Azərbaycan hissəsində yollarla bağlı bütün öhdəlikləri əhatə edir. Eyni zamanda bu sənədlər Podratçının yolların istifadəsi və bərpası istiqamətində strategiyasının hazırlanmasında əsas prinsiplər toplusu kimi götürülür.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

III. MÜŞAHİDƏLƏR, AUDİT ZAMANI AŞKAR EDİLƏN FAKTLAR VƏ ONLARIN TƏHLİLİ

Məşğulluq və Təlimlər

Podratçı məşğulluq strategiyası ilə bağlı prinsiplərə riayət etmək üçün bir sıra öhdəliklər götürür. Həmin öhdəliklər Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı Podratçının İşinə Nəzarət Planınının müvafiq bölmələrində və ona əlavə edilmiş Öhdəliklərin reyestrində, Milli və Yerli səviyyədə Məşğulluq Planında öz əksini tapmışdır.

Məşğulluq strategiyasının məqsədlərinə uyğun olaraq podratçı aşağıdakıları təmin etməlidir:

- Boru kəmərinin tikintisi və istismarı zamanı yerli məşğulluq imkanlarını maksimum səviyyəyə çatdırmaq;
- Ədalətli və şəffaf məşğulluq prosedurlarını təmin etmək;
- İcmalar arasında iş yerlərinin ədalətli bölüşdürülməsini təmin etmək;
- Əhatəli təlim kursları proqramını tərtib edərək ona uyğun olaraq yerli bacarıqların inkişafına zəmin yaratmaq.

3.1.1. Yerli əmək ehtiyatlarının işə cəlb olunması və işəgötürmə prinsipləri

Bu istiqamətdə auditin aparılması üçün audit qrupuna aşağıdakı sənədlər təqdim edilmişdir:

- ❖ Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı Podratçının İşinə Nəzarət Planı
- ❖ Milli və Yerli səviyyədə Məşğulluq Planı
- ❖ Əsas İcra Göstəriciləri
- ❖ Həftəlik (aylıq) hesabatlar
- ❖ İcma ilə görüşlərin protokolları
- ❖ İşəgötürmə ilə bağlı elanlar
- ❖ KİV nümunələri

3.1.1.1. Öhdəlik

Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP-in 3.2.1 bəndi nəzərdə tutur ki, «Podratçı işəgötürmə ilə bağlı prosedurları həyata keçirmək üçün məşğulluq strategiyasını işləyib hazırlamalıdır. Həmin strategiya BTC şirkəti tərəfindən nəzərdən keçirilməli və təsdiqlənməlidir».

Müşahidələr

Öhdəliyin yerinə yetirilməsinin audit zamanı aşağıdakılarda müşahidə olunmuşdur:

- BTC/CQBK rəsmiləri Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP-nin podratçının məşğulluq və təlimlərlə bağlı idarəetmə planının işlənilib hazırlanmasında əsas zəmin kimi istifadə olduğunu təsdiq etdilər. Qeyd olunan PİNP-nin miqyası layihənin Azərbaycan hissəsinə aid edilməklə məşğulluq strategiyasının təmin olunması və həyata keçirilməsini, məşğulluq və təlimlərlə bağlı prosedurları əhatə edir.
- Podratçının məşğulluq strategiyasını hazırlanmasına və həmin strategiyaya BTC/CQBK tərəfindən baxılması və bəyənilməsinə sübut olaraq audit qrupuna Milli və Yerli səviyyədə İşçi Qəbulu Planı təqdim olunmuşdur (BTC 001-B110-HR-PRO-00002). Milli və Yerli səviyyədə Məşğulluq Planının Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin tikintisi dövründə Podratçının məşğulluq və təlimlərlə bağlı üzərinə düşən vəzifələri əks etdirir. Həmin Plana A06 identifikasiya nömrəsi ilə BTC/CQBK tərəfindən baxılmış və C01 identifikasiya nömrəsi ilə təsdiq edilmişdir.
- Qeyd edək ki, PİNP podratçının məşğulluq strategiyasının işlənilib hazırlanmasının əsas prinsiplərini ifadə edir. Odur ki, Milli və Yerli səviyyədə İşçi Qəbulu Planı PİNP-lə müqayisə edilmişdir. Sənəd çox əhatəlidir və məşğulluq və təlimlərlə bağlı podratçının

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

qarşısına qoyduğu məqsədlər barədə lazımi qədər təsəvvür yaradır. Qeyd etmək lazımdır ki, İşçi Qəbulu Planı PİNP ilə tamamilə uzlaşır və oradakı şərtləri özündə əks etdirir.

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

3.1.1.2. Öhdəlik

Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP-inə əlavə edilmiş Öhdəliklərin reyestrində 18 nömrəli öhdəliyə əsasən boru kəmərinin çəkilməsi məqsədilə işə götürülən şəxslərin 50-80%-ni Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları təşkil edəcəkdir.

Müşahidə

Audit zamanı müşahidə olunmuşdur ki, İşə cəlb olunan insanların faiz nisbəti ilə bağlı üzərinə götürdüyü öhdəliyi podratçı yerinə yetirmişdir. Belə ki, həm CQBK, həm də CCİC şirkətinin təqdim etdiyi Əsas İcra Göstəriciləri ilə bağlı hesabatda işə götürülənlərin 74%-ni Azərbaycan vətəndaşları, 26%-ni isə xarici vətəndaşlar təşkil etmişdir (SCP – CCIC PIPELAY KPIs Report, November 2005, № Rep – 01121).

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

3.1.1.3. Öhdəlik

- Yerli əmək ehtiyatları ilə bağlı ədalətli işəgötürməni təmin etmək məqsədilə podratçı hər bir rayonda Layihə Məlumat Mərkəzləri (LMM) təsis edəcək, layihə üzrə işə götürülən bütün şəxslər işə yalnız həmin mərkəzlər vasitəsilə cəlb olunacaqlar (PİNP, Öhdəliklərin reyestri, 135).
- Məşğulluq yalnız təyin olunmuş yerlərdə aparılacaq və bu proses həm tikinti sahələrində, həm də marşrut boyunca qeyri-formal xahişlər əsasında olmayacaqdır (PİNP, Öhdəliklərin reyestri 56).

Müşahidələr

Öhdəliyin audit zamanı aşağıdakılar müşahidə olunmuşdur:

- Yerli əmək ehtiyatlarının işə cəlb olunması ilə bağlı şəffaf və ədalətli işəgötürməni təmin etmək məqsədilə podratçı öhdəliklərdə göstərilirdiyi kimi Layihə Məlumat Mərkəzləri (LMM) təsis etmişdir. CQBK-nin tikintisi ərzində 5 Layihə Məlumat Mərkəzi fəaliyyət göstərmişdir ki, onlar da Hacıqabul, Gəncə, Tovuz, Ağstafa və Kürdəmir rayonlarında yaradılmışdır.
- Məşğulluq yalnız təyin olunmuş yerlərdə aparılmış və LMM-lər vasitəsi ilə həyata keçirilmişdir. LMM-lərin fəaliyyətinin təsdiqi olaraq audit qrupuna mərkəzlərin müafiq işçiləri tərəfindən verilən hesabatlar, işəgötürmə və icmanın təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə verilən elanlar təqdim olunmuşdur. Təqdim edilən Hesabatlarda işə götürülənlərin rayonlar üzrə bölgüsü və sayı göstərilmişdir (20 avqust və 27 avqust 2004-cü il, 9 oktyabr 2004-cü il tarixinə olan həftəlik hesabatlar). Qeyd edək ki, LMM-lərinin fəaliyyəti yalnız işəgötürmə ilə bağlı məsələlərin yerinə yetirilməsi ilə deyil, həmçinin boru kəməri tikintisi zamanı icmanın təhlükəsizliyini də təmin etmək məqsədlərini əhatə etmişdir.

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik əsasən yerinə yetirilib.

Lakin öhdəliklərin reyestrinin Azərbaycan dilində olan variantında kobud tərcümə səhvinə yol verilib, öhdəliklərin reyestrinin 20,75 bəndində “Yerli və milli məşğulluq mərkəzlərinin təsis edilməsi” barədə öhdəlik qeyd olunub. Audit zamanı şirkət rəsmiləri əslində belə bir öhdəliyin götürülmədiyini bildiriblər. Qeyd olunan bənd ingilis dilli variantla müqayisə edilmiş və səhv tərcümə edilməsi aydınlaşdırılmışdır.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Təvsiyə

BTC/CQBK və eləcə də podratçının məşğulluqla bağlı sənədləşmə işinin yerli dildə aparılması zamanı daha diqqətli olmaq zəruri idi. Bunu həm Azərbaycanda, həm də digər ölkələrdə həyata keçiriləcək layihələrdə nəzərə almaq lazımdır.

3.1.1.4. Öhdəliklər

- Məşğulluq prosedurlarının ədalətli olması və marşrut boyu boru kəmərinin təsirinə məruz qalmış icmalar arasında iş yerlərinin ədalətli qaydada bölüşdürülməsi təmin ediləcəkdir (PİNP, Öhdəliklərin reyestri 7, 77; 673).
- Hökumət, media və digər maraqlı tərəflərə iş yerlərinin təqribi sayı, müddəti haqqında təfərrüatlı məlumat çatdırılmaqla məşğulluq prosesindən gözlənilən nəticələr əldə ediləcəkdir (Öhdəliklərin reyestr 26).
- İşlərin müddəti, onlara lazım olan bacarıq barədə məlumatların icmalara və ərizəçilərə çatdırılması təmin ediləcəkdir (Öhdəliklərin reyestri 31).

Müşahidələr

Öhdəliklərin yerinə yetirilməsinin audit zamanı aşağıdakı mübahidə olunmuşdur:

- Məşğulluq prosedurlarının ədalətli keçirilməsinə və iş yerlərinin bölüşdürülməsinə sübut kimi audit qrupuna bir sıra sənədlər təqdim olunmuşdur ki, bunlar icma üzvləri ilə keçirilən görüşlərin protokolları və işəgötürülənlər barədə hesabatlardan ibarət idi. Həmin hesabatlarda işəgötürülən insanların ərazi bölgüsü və sayı göstərilmişdir.
- Podratçı işəgötürmə prosesləri barədə hökumət, media və digər maraqlı tərəflərə məlumatlar verəcəyi barədə üzərinə götürdüyü öhdəliklərə əməl etmişdir. Bunun təsdiqi kimi audit qrupuna nümunə şəklində bir sıra elanlar, qəzet nümunəsi, keçirilən görüşlərin protokolları və fotosəkillər verilmişdir. Protokollara əsasən demək olar ki, həmin görüşlərdə yerli icra hakimiyyəti orqanları nümayəndələri, KİV işçiləri və icma üzvləri iştirak etmişlər.
- İş yerləri haqqında ətraflı məlumatlar qabaqcadan ictimaiyyətə çatdırılmışdır. Buna sübut kimi audit qrupuna bir sıra elanlar, ictimaiyyətlə keçirilən görüşlərin protokolları və şəkillər təqdim edilmişdir. Elanların məzmunu CCİC şirkətinin fəaliyyəti haqqında qısa məlumatı, LMM-lərin fəaliyyətə başlaması tarixi, icma üzvlərinin işlə təminatı ilə bağlı görüşlərin keçirilməsi vaxtı və yeri, həmçinin tələb olunan iş yerləri və işin müddəti, tələb olunan şəxslərin sayı barədə yazıları əks etdirir. Bundan əlavə podratçı icmanın təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədi ilə də elanlar vermişdir. Təqdim edilmiş elan nümunələri ilə bağlı bir məqamı da qeyd etmək lazımdır ki, öhdəliklərdə nəzərdə tutulduğu kimi elanlar Azərbaycan dilində və latın qrafikası ilə tərtib edilmişdir (bax: Əlavə 4 və 5).

Bundan əlavə, Yerli və Milli səviyyədə İşçi qəbulu planına uyğun olaraq işəgötürmə prosedurlarına əməl olunması və icmalarla əlaqələrin qurulması və yüksək səviyyədə təmin edilməsinə sübut kimi qrupa İcma ilə Əlaqələr üçün məsul şəxs tərəfindən tərtib edilmiş həftəlik hesabatlar və protokollar da təqdim olunmuşdur.

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

3.1.1.5. Öhdəlik

Ədalətli məşğulluq prosedurlarını təmin etmək – heç bir güzəştli siyahıya yol verməmək üçün məşğulluq tarixinə bir ay qalmış müddətdə mövcud olan iş yerləri ilə bağlı icmalar məlumatlandırılacaq, məlumat vərəqləri və ya broşurlar paylanılacaqdır. (Öhdəliklərin reyestri 24).

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Müşahidə

- Nəzərdə tutulduğu kimi mövcud iş yerləri haqqında məlumatlar icma üzvlərinə çatdırılmışdır.
- Öhdəliyin yerinə yetirilməsinə sübut kimi audit qrupuna ictimaiyyətə paylanılan məlumat vərəqləri və elan nümunələri təqdim edilmişdir.

İcranın qiymətləndirilməsi:

Öhdəliyin yerinə yetirilməsini tam qiymətləndirmək mümkün olmayıb. Çünki işə qəbulla bağlı məlumatların 30 gün əvvəl rayonlarda elan ediləcəyi bildirilir. Nümunə kimi təqdim olunmuş elanlarda işə tarix göstərilməmişdir.

3.1.1.6. Öhdəlik

Layihə heyəti işəgötürmə ilə bağlı bütün prosesləri LMM vasitəsi ilə həyata keçirəcək, lakin işəgötürmə ilə bağlı görülmüş işlər barədə barədə rayon məşğulluq mərkəzləri və ya işədüzlətmə agentliklərinə məlumat verəcək və onlarla əlaqə saxlayacaqdır (PİNP, Öhdəliklərin reyestri 135).

Müşahidə

İcma ilə əlaqələrin yaradılması və bu əlaqələrin müntəzəm davam etdirilməsi, o cümlədən işəgötürmə ilə bağlı bütün proseslər Layihə Məlumat Mərkəzləri vasitəsi ilə həyata keçirilmişdir. Audit zamanı bunun təsdiqi olaraq LMM-də keçirilən iclasların protokolları, elan nümunələri təqdim edilmişdir.

Uyğunsuzluq

- Layihə heyəti işəgötürmə ilə bağlı rayon məşğulluq mərkəzləri və ya işədüzlətmə agentlikləri ilə əlaqə saxlayacaqları barədə öhdəlik götürsə də, audit zamanı həmin idarələrlə heç bir əlaqə saxlamadıqları və ya onlara məlumat vermədikləri müəyyən olunmuşdur.

Bundan əlavə rəsmilər işə götürülən şəxslər barədə məlumatların rayon İcra Hakimiyyətinin müvafiq şöbəsinə çatdırdıqlarını bildirmişlər. Lakin onlara təqdim edilən hər hansı bir sənəd və ya onun surəti audit qrupuna təqdim edilməmişdir. Həmçinin icma səfərləri zamanı Kürdəmir və Samux rayon İcra Hakimiyyətlərinin nümayəndələri işə götürülən şəxslər barədə hər hansı bir siyahı və ya məlumat almadıqlarını bildirmişlər.

Təvsiyə.

Məşğulluqla bağlı məlumatların ictimaiyyətə, eyni zamanda dövlət məşğulluq idarələrinə və icra hakimiyyəti orqanlarına çatdırılması işi yaxşı təşkil oluna bilərdi. Belə ki, bu, layihə ilə bağlı inam və etimadın artırılması baxımından prosedurların şəffaflığına yardım etmiş olardı. Əlaqələrin boru kəmərinin istismarı dövründə də davam etdirilməsi məqsədəuyğundur.

3.1.1.7. Öhdəlik

Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP-inə əlavə edilmiş Öhdəliklərin reyestrində 673 nömrəli öhdəliyə əsasən Podratçı ədalətli və şəffaf məşğulluq prosesini təmin etməli, boru kəmərinin çəkilməsi və istismarı zamanı bacarıqlı, yarı-bacarıqlı və bacarıqsız kateqoriyalarda yerli məşğulluğu maksimum səviyyəyə çatdırmalıdır.

Müşahidə

Yerli işçi qüvvəsindən istifadə edərək məşğulluq imkanlarının maksimum səviyyəyə çatdırılması ilə bağlı öhdəlik yerinə yetirilməmişdir. Çünki, audit qrupuna təqdim edilmiş sənədlər yalnız BTC layihəsi ilə bağlı olmuşdur. Audit edilən tərəfin cavablarına əsasən məşğulluq prosedurları yeniləndirilməmişdir, çünki CQBK-nin tikintisi zamanı köhnə BTC işçi qüvvəsindən istifadə olunmuşdur.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Uyğunsuzluq

CQBK layihəsi zamanı əsasən əvvəlki işçi qüvvəsindən istifadə olunmuşdur ki, bununla da şəffaf məşğulluq prosesi və yerli məşğulluğu maksimum səviyyə çatdırmaqla bağlı öhdəliyə əməl edilməmişdir.

Təvsiyə

CQBK layihəsinə yeni işçi qüvvəsinin cəlb olunması zəruri idi. Bu halda şəffaf işə götürmə prinsiplərinə əməl etməklə, BTC layihəsində işlə təmin oluna bilməyən insanlara daha bir şans vermiş olardı. Bu vəziyyətin gələcək layihələrdə nəzərə alınması tövsiyyə olunur.

Qənaətlər

- Tikinti ərzində yerli əmək ehtiyatlarının layihə işlərinə cəlb olunması sahəsində götürülən öhdəliklər əsasən yerinə yetirilib. Lakin CQBK layihəsinə cəlb olunmuş işçilər əsasən BTC layihəsində çalışanlar olmuşlar ki, onların da əksəriyyəti təkrarən işə qəbul edilmişlər. Yəni Podratçı şəffaf məşğulluq prosesi və yerli məşğulluğun maksimum səviyyəyə çatdırılması ilə bağlı öhdəliyə tam əməl etməmişdir.
- İctimaiyyətlə əlaqələrin qurulması və məlumatlandırma işi əsasən həyata keçirilmişdir. Bununla belə yerli icra strukturları ilə əlaqələrin qurulması və saxlanılması işi tələb olunan səviyyədə deyildir. Yəni podratçı CQBK layihəsinin məşğulluqla bağlı prosedurlarına tam əməl etməmişdir.

3.1.2. İşçilər üçün Təlim Kurslarının Təmin Edilməsi

Bu istiqamətdə auditin aparılması üçün audit qrupuna aşağıdakı sənədlər təqdim edilmişdir:

- Podratçının Təlim Planı
- «Sağlamlığın qorunması və ətraf mühit Planı (PP-701-MHSE-768-0)
- Letter of Tranmittal, qeydiyyat vərəqəsi (CC-SCP-T-01344)
- CQBK-nin Təlim Planı (Supersede № A02 SCP 001-MS10-SA-PLN-00024)
- Təlim kurslarının siyahıları
- Təlim kursları üzrə həftəlik hesabatlar

3.1.2.1. Öhdəliklər

- Podratçı yerli işçilər üçün təlim kursları proqramını tərtib edəcək və onu həyata keçirəcəkdir (PİNP, Öhdəliklərin reyestri, 8, 78).
- Podratçı yerli işçi qüvvəsinin bacarıqlarını artırmaq məqsədliə əhatəli təlim kursları proqramını tərtib edəcək. Təlim kursları proqramı podratçının məşğulluq strategiyasının bir hissəsi olacaq və BTC Co tərəfindən nəzərdən keçiriləcək və təsdiqlənəcəkdir. Təlim kursları tələb olunan dildə keçiriləcəkdir (PİNP, Öhdəliklərin reyestri 33).
- Təlim kursları bütün işçilər, həm yerli, həm də ki, xarici əməkdaşlar üçün sahənin idarə edilməsi, qaydalar, nizam-intizam və mədəni bilgilər haqqında mövzular əsasında təşkil olunacaqdır (PİNP, Öhdəliklərin reyestri 58).

Müşahidə

- Podratçının təlim kursları ilə bağlı həyata keçirdiyi işlər CQBK-nin tikintisi zamanı Azərbaycanda sosial təsirin qiymətləndirilməsi prosesinin vacib tərkib hissəsi olmuşdur. Təlim kursları ilə bağlı podratçının strategiyasını əks etdirən sənəd kimi audit qrupuna

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Təlim Planı təqdim olunmuşdur (Training Plan BTC 001-B110-HR-PRO – 00001). Plan yerli məşğulluq imkanlarının maksimum səviyyəyə çatdırılması üçün ixtisasız və yarım – ixtisaslı işçilərin bilik və vərdişlərini artırmaq yolu ilə bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi üçün zəmin yaratmaq məqsədi ilə işlənib hazırlanmışdır.

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

3.1.2.2. Öhdəliklər

- Podratçı tərəfindən layihənin idarə edilməsində SƏTM qaydaları ilə tanışlıq təlim kurslarını təmin edəcəkdir (PİNP, Öhdəliklərin reyestri 435).
- Təlim kursları proqramı bütün işə götürülən şəxslərdə hər bir iş, xüsusən də SƏTM məsələləri barədə lazımi bilgilərin olmasını təmin etmək məqsədilə təkrar təkmilləşdirmə və tanışlıq təlim kurslarını özündə əks etdirəcəkdir (PİNP, Öhdəliklərin reyestri 918).

Müşahidə

Qeyd edək ki, bu öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə bağlı audit qrupuna bir sıra sənədlər, o cümlədən həm yerli, həm də xarici işçilər üçün kursların keçirilməsi üzrə hesabatlar, kursun qiymətləndirilməsi üçün iştirakçılar tərəfindən doldurulmuş sorğu vərəqləri və s. sənədlər təqdim edilmişdir. Layihə üzrə çalışan bütün işçi personalına verilən SƏTM tanışlıq təlim kurslarının bir hissəsi olaraq ətraf mühit və icmanın məlumatlandırılması kimi məsələlər də əsas diqqət mərkəzində olmuşdur. Boru kəməri marşrutu boyunca tikinti zamanı icmanın təhlükəsizliyi ilə bağlı meydana çıxacaq hər hansı risklərin qarşısını almaq və bununla da icmanın təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə təşkil edilmiş təlim kurslarında ümumilikdə 17603 nəfər iştirak etmişdir (Sənəd: Letter of Transmittal, qeydiyyat vərəqəsi CCC-SCP-T-01344)

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

3.1.2.3 Öhdəliklər

- Sahədə hər hansı bir işi başlamazdan əvvəl, podratçının bütün işçi personalı, o cümlədən sub-podratçı və təchizatçılar səlahiyyətlərini və onların qarşısında qoyulmuş vəzifələri təhlükəsiz qaydada yerinə yetirilməsi məqsədilə əsas təlim kurslarını təmin etməlidir (PİNP, Öhdəliklərin reyestri, 434).
- Ətraf mühit məsələləri üzrə işçi qüvvəsi və qonaqlar üçün nəzərdə tutulan tanışlıq təlim kurslarının məşğulluq və təlim kursları planına uyğun olaraq təmin edilməsini həyata keçirməlidir (PİNP, Öhdəliklərin reyestri, 795).
- Əhatəli təlim kursları proqramı bütün yerli işçilər üçün tərtib ediləcəkdir. Təlim kursları sahədə istismardan əvvəl və istismar zamanı işlərdə yerli personalın iştirakı məqsədilə kifayət qədər ilk mərhələlərdə keiriləcəkdir (PİNP, Öhdəliklərin reyestri 922).

Müşahidələr

- Bunun təsdiqi olaraq podratçı tərəfindən təqdim olunmuş «Sağlamlığın qorunması və ətraf mühit Planı (PP-701-MHSE-768-0) və Audit qrupu Nəqliyyatın idarə olunması ilə bağlı CQBK-nin təlim Planını (Supersede № A02 SCP 001-MS10-SA-PLN-00024) öyrənilmişdir. Bundan əlavə BP şirkətinin əməyin təhlükəsizliyinə dair İntensiv Təlim Planı, Nəqliyyat vasitələrinin təhlükəsiz idarə olunması üçün təlimatlar, CCİC-nin avtomobillərin idarə olunmasının təhlükəsizliyi üzrə qaydaları, həmçinin sürücülər üçün şəkilli təlimatlar, 19 yanvar 2004-cü ildə nəşr edilmiş peşə standartları, fərdi avtomobillərin idarə olunmasının təhlükəsizliyi təlimatları audit qrupuna nümunə kimi təqdim edilmişdir.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

- Təlim kursları ilə bağlı iştirakçılar hər kursun sonunda Sorğu vərəqi doldurmuşlar. Həmin Sorğu vərəqinin nümunələri (22 dekabr 2005-ci il və 7 yanvar 2006-cı il tarixli) araşdırılmışdır. Bu sənəd 20 sualdan ibarət bir testdir. Sənəd kimin hansı mövzular üzrə trening kursları keçməsinə əks etdirir.
- Təlimlərdə iştirak edən hər bir şəxsə xüsusi pasport verilir ki, həmin sənədin nümunəsi audit qrupuna təqdim olunmuşdur. İşçilərə həmin sənədi təqdim etmədən tikinti ərazisinə daxil olmaq qadağan edilir. Nümunə kimi 2003, 2004 və 2005-ci illər üçün təlim kursları üzrə hesabatlar da öyrənilmişdir. Həmin sənədlərdə trening kurslarının mövzusu və iştirakçıların sayı barədə məlumat verilmişdir (bax: Əlavə 7).

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

Qənaət

Ümumiyyətlə bir məqamı qeyd etmək lazımdır ki, audit qrupuna məhz təlim kursları ilə bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə dair daha çox sənəd təqdim olunmuş və bu istiqamətdə daha çox sənəd öyrənilmişdir. Əldə olunmuş audit nəticələrinə əsasən belə qənaətə gəlmək olar ki, podratçı bu sahədə öhdəliklərinə daha yüksək səviyyədə əməl etmişdir.

3.1.3. Məşğulluq və təlimlərlə bağlı yoxlama və monitorinq, məşğulluğun idarəetmə və izləmə sistemləri

Bu istiqamətdə auditin aparılması üçün audit qrupuna aşağıdakı sənədlər təqdim edilmişdir:

- Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP (BTC 004-B010-EV-PLNHR-00011-C01);
- Məşğulluğun İdarəetmə Planı
- Milli və Yerli səviyyədə İşçi Qəbulu Planı (BTC 001-B110-HR-PRO-00002).
- 2005-ci ilin noyabr ayı üçün Əsas İcra Göstəriciləri (CCC-SCP-T-01344)
- 3 sentyabr 2005-ci il tarixli Audit üçün Nəzarət Planı
- 2 oktyabr 2004-cü il tarixli həftəlik hesabat
- 6 dekabr 2005-ci il tarixli Əsas İcra Göstəriciləri
- Şikayət kitabı
- Kompyüter göstəriciləri

3.1.3.1 Öhdəliklər

- Podratçının öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi BTC şirkəti tərəfindən qeyri-formal sahə yoxlamaları vasitəsilə, eləcə də öhdəliklər reyestrinin auditi və nəticələr şübhə doğuracağı təqdirdə və seçmə yoxlamaları əsasında qiymətləndiriləcəkdir (PİNP 5.2).
- BTC şirkəti yerinə yetirilmiş işlər üzrə ƏİG-nin ölçülməsi və məruzə edilməsinin təmin olunması üzrə cavabdehdir.
- BTC şirkəti marşrut boyunca yerli səviyyədə məşğulluq zamanı məşğulluq prosesinin ədalətli olmasına nəzarət edəcək müstəqil şəxs kimi işləyəcək işçi personalının bir üzvünü təmin etməlidir (PİNP, Öhdəliklərin Reyestri 675).
- İcmanın məşğulluq prosesinin şəffaf və açıq olması ilə bağlı narahatlığını aradan qaldırmaq üçün BTC şirkəti məşğulluq prosedurlarına nəzarət edəcəkdir (PİNP, Öhdəliklərin Reyestri 925).

Müşahidələr

- Audit edilən tərəf təsdiq etmişdir ki, layihənin tikinti mərhələsi ərzində podratçının həyata keçirdiyi fəaliyyətlərə nəzarətin təmin olunmasının əsas vasitəsi Podratçının İşinə Nəzarət Planıdır.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

- Hər ay BTC/CQBK-nin məsul işçiləri tərəfindən Əsas İcra Göstəricilərinin aylıq hesabatı müəyyən kateqoriyalar üzrə yoxlanılmışdır. Yəni hesabatda əks olunmuş rəqəmlər və ya digər göstəricilər onlar üçün optimal hesab edilən rəqəmlər və həftəlik hesabatlarla müqayisə edilmişdir. İctimai əlaqələr üçün məsul şəxs CCİC şirkətinin məlumatlarını, daxil olan şikayətlərin idarə olunmasını müqayisə edərək CCİC-nin işinə müəyyən bal sistemi ilə qiymət verir. Bu nəticələr xüsusi sənəddə əks etdirilmişdir. Həmin sənəd – Məşğulluğun İdarəetmə Planı təsdiq kimi audit qrupuna təqdim edilmişdir.
- Tətbiq edilən fəaliyyətlərin izləmə sistemi aylıq hesabatların daxil olması, şikayətlərin idarə olunması və onlarla bağlı tədbirlərin görülməsi ilə şərtlənir. Bu proseslərlə bağlı bütün məlumatlar kompyüterə daxil edilir və BTC şirkətinə ötürülür. Audit zamanı Məşğulluqla bağlı kompyüterdə saxlanılan məlumat bazası audit qrupuna göstərilmişdir.

3.1.3.2. Öhdəlik

Hər bir tikinti podratçısı ətraf mühit və sosial işi ƏİG-ləri əsasında yoxlamalıdır və iş göstəriciləri barədə BTC şirkətinin rəhbərliyinə ayda bir dəfə məruzə etməlidir (PİNP 5.2.3).

Müşahidə

Podratçı sosial məsələlərin yerinə yetirilməsini ƏİG-ləri əsasında yoxlamış və iş göstəricilərini BTC/CQBK şirkətinə təqdim etmişdir. İşin göstəricilər əsasında yoxlanılması ayda bir dəfə aparılmışdır.

3.1.3.3. Öhdəlik

Belə bir mexanizm mövcuddur ki, SƏTM göstəricisi qeyri-məqbul olduğu təqdirdə BTC şirkəti qaimədəki məbləğin 5% tutulması hüququna malikdir (PİNP 5.2.3).

Müşahidə

SƏTM göstəricisi qeyri-məqbul olduğu təqdirdə BTC/CQBK-nin qaimədəki məbləğin 5% tutulması hüququ ilə bağlı verilən suala cavab olaraq audit edilən tərəfin rəsmisi bildirmişdir ki, doğrudan da bu mexanizmdən istifadə olunur, lakin onunla bağlı faktları açıqlamaq üçün səlahiyyəti yoxdur.

3.1.3.4. Öhdəlik

BTC şirkəti tikinti zamanı icma ilə əlaqələr üçün tam məsuliyyətli İctimai Əlaqələr Müdirini (İƏM) təyin edəcək. Digər işlərlə yanaşı, İƏM podratçının məşğulluq strategiyasını məşğulluq və təlim kursları planının auditi və LMM-də işçilərlə əlaqə saxlamaqla yoxlayacaq. BTC şirkəti podratçının işinin yoxlanılması üçün cavabdeh olacaqdır (PİNP 5.3.1).

Müşahidə

Şirkət tikinti zamanı icma ilə əlaqələr üzrə tam məsuliyyət daşıyan İcma ilə Əlaqələr Müdirini (İƏM) təyin etmiş və İƏM podratçının məşğulluq strategiyasını və təlim kursları planını yoxlamış və LMM-dən bununla bağlı hesabatların alınmasını təmin etmişdir.

Müşahidələr (mənfi)

- Audit zamanı aydın olmuşdur ki, təqdim olunmuş BTC/CQBK-nin və CCİC-nin əsas İcra Göstəricilərində əks etdirilmiş rəqəmlər arasında fərqlər var. Belə ki, CCİC-nin 23 oktyabr 2004-cü il tarixli hesabatına görə milli səviyyədə işə götürülən Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 1799 nəfər göstərilmişdir. Lakin BTC-nin 23 oktyabr 2004-cü il tarixli audit hesabatlarında həmin işçilərin sayı 1832 nəfərdir. Belə fərqlər Kürdəmir rayonu üzrə işə götürülənlərin sayında da müşahidə olunmuşdur (bax: Əlavə 8).
- Yerli səviyyədə kifayət qədər işçi olmadığı təqdirdə milli səviyyədə işçi götürülməsi barədə öhdəliklərə nə dərəcədə və necə əməl olunması ilə bağlı sənəd təqdim olunmadığından audit zamanı bu məsələni aydınlaşdırmaq mümkün olmamışdır.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Qənaət

Məşğulluq və təlimlərlə bağlı yoxlama və monitorinq üzrə öhdəliklərə BTC/SCP və podratçı tərəfindən əsasən əməl olunmuşdur. Bununla belə bəzi məsələlərlə bağlı zəruri sənədlər olmadığından və ya audit qrupuna təqdim edilmədiyindən həmin öhdəliklərə nə dərəcədə əməl olunduğunu aydınlaşdırmaq mümkün olmamışdır.

3.2. İnfrastrukturla bağlı Öhdəliklərin Auditı

Podratçı yollarla əlaqədar strategiyasını PİNP sənədlərindəki prinsiplər əsasında qurmuş və bununla bağlı öhdəliklər götürmüşdür. Bu öhdəliklər PİNP İnfrastruktur və Xidmətlər, PİNP Nəqliyyatın İdarə Olunması və bu planlara əlavələrdə öz əksini tapmışdır.

İnfrastrukturla bağlı öhdəliklərə əsasən podratçı aşağıdakı məsələləri həyata keçirməlidir:

- İnfrastrukturla bağlı təsirlərin minimuma endirilməsi;
- İnfrastrukturdan (yollardan) istifadə zamanı icmaların təhlükəsizliyinin təmin edilməsi
- Yolların monitorinqi keçirilməsi;
- Yolların ən azı tikintidən əvvəlki vəziyyətdə və ya daha yaxşı bərpa olunması.

3.2.1. Yolların istifadəsi

Bu istiqamətdə auditin aparılması üçün audit qrupuna aşağıdakı sənədlər təqdim edilmişdir:

- PİNP İnfrastruktur və xidmətlər
- PİNP Nəqliyyatın idarə olunması
- Giriş müqavilələri
- Yolların İlkin vəziyyətini əks etdirən fotosəkillər

3.2.1.1. Öhdəlik

Öhdəliklərə əsasən yolların vəziyyəti tikinti başlamazdan əvvəl sənədləşdirilməli Və tikinti başa çatdıqdan sonra ən azı həmin işlərdən əvvəl olduğu şəkildə bərpa olunmalıdır (PİNP, İnfrastruktur və Xidmətlər, Öhdəliklərin reyestri 89).

Müşahidələr

Qeyd olunmuş öhdəliklə bağlı audit zamanı qrup aşağıdakıları müşahidə etmişdir:

- Podratçının iş planına uyğun olaraq, yolların istifadədən əvvəl iki tərəfin iştirakı ilə ilkin qiymətləndirilməsi, yolların ilkin vəziyyətinin öyrənilməsi, fotosəkillərin əldə olunması təmin olunmuşdur (bax: Əlavə 9).
- Samux rayonuna səfərlər zamanı yolların mülkiyyətçiləri ilə keçirilmiş görüşlər zamanı əldə edilən sənədlərə əsasən demək olar ki, boru kəməri marşrutu boyunca istifadə olunan yolların mülkiyyətçiləri (Bələdiyyə, Yol idarələri –) ilə giriş – çıxış müqavilələri bağlanmışdır.

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

3.2.1.2. Öhdəlik

Bir çox əsas yollarda kəşişmələrin qurulması zamanı xəndəksiz texnologiyalardan istifadə olunmalıdır (Öhdəliklərin reyestri 200).

Müşahidə

Samux və Kürdəmir rayonlarına səfərlər zamanı yolların mülkiyyətçiləri (Bələdiyyələr, Yol idarələri) təsdiq ediblər ki, kəşişmələrin qurulması zamanı xəndəksiz texnologiyalardan istifadə olunmuşdur.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

3.2.1.3. Öhdəlik

Yolların istifadəyə başlanılması müddəti minimuma endirilməlidir, zəruri yerlərdə müvəqqəti giriş yolları təmin olunmalıdır.
(Öhdəliklərin reyestri 201)

Müşahidə

Samux rayonuna səfərlər zamanı yolların mülkiyyətçiləri (Bələdiyyələr, Yol idarələri) təsdiq ediblər ki, yolların istifadəyə bağlanması müddəti minimuma endirilmiş, zəruri yerlərdə müvəqqəti giriş yolları təmin olunmuşdur.

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

3.2.1.4. Öhdəlik

Yollardan istifadə edənlərin narahatçılığı minimuma endirilməli, həmin yolların müvəqqəti olaraq bağlanması zamanı təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə müvafiq nişanlar, baryerlər və digər uyğun vasitələrdən istifadə olunmalıdır. (Öhdəliklərin reyestri 485).

Müşahidə

Samux və Kürdəmir rayonlarına səfərlər zamanı yolların mülkiyyətçiləri (Bələdiyyələr, Yol idarələri) təsdiq ediblər ki, yollardan istifadə edənlərin narahatçılığı minimuma endirilmişdir. Həmin yolların müvəqqəti olaraq bağlanması zamanı təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə müvafiq nişanlar, baryerlər və digər uyğun vasitələrdən istifadə olunmuşdur.

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

Qənaət

İnfrastruktur (yollar), xüsusilə də yolların istifadəsi ilə bağlı öhdəliklər əsasən yerinə yetirilmişdir. yolların ilkin vəziyyəti qiymətləndirilmiş və yolların mülkiyyətçiləri ilə giriş – çıxış müqavilələri bağlanmışdır. Zəruri yerlərdə müvəqqəti giriş yolları təmin olunmuş və həmin yolların müvəqqəti olaraq bağlanması zamanı təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə müvafiq nişanlar, baryerlər və digər uyğun vasitələrdən istifadə olunmuşdur.

3.2.2. Yolların İstifadəsi Dövründə Onların Vəziyyətinə Nəzarət və Səthi Bərpa İşləri

3.2.2.1. Öhdəlik

Yeni yolların tikintisi əvəzinə mövcud yolların təmirinə (genişləndirilməsinə) üstünlük verilməlidir. (Öhdəliklərin reyestri 210).

Müşahidə

Samux və Kürdəmir rayonlarına səfərlər zamanı yolların mülkiyyətçiləri (Bələdiyyələr, Yol idarələri) bu faktı təsdiqləyərək bildirmişlər ki, həqiqətən də mövcud yollar təmir edilmişdir

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

3.2.2.2. Öhdəlik

İlkin sənədə görə tikintidə istifadə olunan yolların monitoring standartları olmalıdır (TMP-də göstəriləndiyi kimi) (Öhdəliklərin reyestri 1004 və Nəqliyyatın İdarə Edilməsi PİNP, 5.1 bəndi)

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Müşahidə

CCİC şirkətinin rəsmi şəxsləri tərəfindən qrupa təqdim olunan Bərpa Planında və ona əlavə edilmiş «Əlavə 2» sənədində yolların monitoring standartları əks olunub.

İcranın qiymətləndirilməsi: Öhdəlik yerinə yetirilib.

3.2.2.3. Öhdəlik

Nəqliyyatın İdarə Olunması PİNP-nin 5.0 bəndinin tələbinə əsasən yolların vəziyyətinin monitoringi keçirilməlidir.

Müşahidələr (mənfi)

- CCİC standart formalardan istifadə etməklə regionlarda monitoringin keçirilməsi ilə bağlı heç bir sübut təqdim edə bilmədi. Seçdiyimiz iki rayondan yalnız birində audit qrupuna yolların vəziyyəti ilə bağlı müxtəlif tarixli şəkillər təqdim olundu.
- Monitoringin məqsədlərindən biri də risklərin qiymətləndirilməsidir. Audit qrupuna bununla bağlı heç bir sənəd təqdim olunmayıb.

Uyğunsuzluq

- Audit zamanı CCİC şirkətinin rəsmi şəxsləri bildirmişlər ki, yolların monitoringi aparılıb, lakin bu şifahi halda edilib, lakin tələb olunduğu kimi monitoringi əks etdirən müvafiq formalar doldurulmayıb, yəni monitoring sənədləşdirilməyib.
- BTC/SCP öz növbəsində podratçının, yəni CCİC-nin monitoring keçirib-keçirmədiyinə nəzarət etməyib (Nəqliyyatın İdarə Olunması PİNP-nin 5.0 bəndinin tələbinə əsasən BTC Co podratçının iş səviyyəsinin dəyərləndirilməsi çərçivəsində ƏİG-lərin monitoringini edəcək).

Təvsiyə

Tikinti dövründə infrastrukturda baş verən dəyişikliklər müntəzəm olaraq yoxlanılması və müvafiq surətdə sənədləşdirilməli idi. Bu işin kəmərin istismarı dövründə də aparılması təvsiyə edilir.

BTC/SCP öz növbəsində podratçının monitoring prosedurlarına nəzarət etməlidir, çünki bu, sonradan yarana biləcək hər hansı problemi əvvəlcədən qiymətləndirməyə imkan verərdi.

Qənaət

Yerli icmalar infrastrukturun bərpasında çox maraqlıdırlar. Odur ki, BTC/ CQBK və bərc verən qurumlar bərpa ilə bağlı öhdəliyə əməl olunması üçün bu fəaliyyəti monitoringini və auditini aparmalıdırlar.

3.2.3. Yolların Təhvil Verilməsi

3.2.3.1. Öhdəlik

Bütün yollar ən azı layihəyə qədərki vəziyyətinə qaytarılacaq. (Nəqliyyatın İdarə Olunması PİNP, Öhdəliklərin reyestri 86, 212)

Müşahidələr

- CCİC-də yolların bərpa planı olsa da, onunla əlaqədar audit edilən müddətdə heç bir cədvəl, bərpa ediləcək yolların siyahısı, işlərin ardıcılığı, çəkiləcək xərclərin məbləği və bərpanın başa çatdırılacaq təxmini tarixlər, yəni konkret və təfərrüatlı məlumatlar olmamışdır.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

- CCİC şirkətinin tikinti meneceri bildirmişdir ki, bu günə qədər bərpa işlərinə başlanılmayıb. Bu səbəbdən də yolların bərpası ilə bağlı audit aparmaq mümkün olmayıb (şəkil 1-2, Əlavə 10).

Uyğunsuzluq

Podratçı tərəfindən təqdim edilən yolun bərpa planı bərpa prosesi haqqında dəqiq və qənaətbəxş məlumat vermir.

Qeyd

Audit bitdikdən və hesabatın hazırlanması zamanı CCİC şirkətinin rəsmiləri audit qrupuna bərpa işləri ilə bağlı təfərrüatları əks etdirən cədvəlin (Yolların siyahısı, işlərin ardıcılığı, çəkiləcək xərclərin məbləği və bərpanın başa çatdırılacaq tarixləri) hazırlandığını bildiriblər.

Təvsiyə

İnfrastrukturun bərpası üzrə BTC/SCP və podratçının öhdəlikləri layihə istismara verilməzdən öncə müəyyənləşdirilməli və təfərrüatlı məlumatları əks etdirən bərpa planı hazırlanmalı idi. Bu, sonradan əməliyyatçıya qarşı meydana çıxıb biləcək hər hansı bir narazılığın qarşısını vaxtında almağa imkan verərdi.

Qənaət

Boru kəməri tikintisinin təsirinə məruz qalmış yolların təhvil verilməsi ilə bağlı işlərə hələ başlanılmadığından öhdəliyə nə dərəcədə əməl olunmasını söyləmək mümkün olmamışdır. CCİC-nin yolların bərpa planı bərpa işləri ilə bağlı təfərrüatları və dəqiq məlumatları əks etdirmir.

IV. QƏNAƏTLƏR

- Məşgulluq sahəsində götürülən öhdəliklər əsasən yerinə yetirilib. Lakin CQBK layihəsinə cəlb olunmuş işçilər əsasən BTC layihəsində çalışanlar olmuşlar ki, onların da əksəriyyəti təkrarən işə qəbul edilmişlər. Bu belə nəticəyə gəlməyə əsas verir ki, podratçı yerli məşgulluq imkanlarının maksimum səviyyəyə çatdırılması və şəffaf məşgulluq prosedurları ilə bağlı öhdəliyə tam əməl etməmişdir.
- İctimaiyyətlə əlaqələrin qurulması və məlumatlandırma işi əsasən həyata keçirilmişdir. Bununla belə yerli icra strukturları ilə əlaqələrin qurulması və saxlanılması işi tələb olunan səviyyədə deyildir. Yəni podratçı CQBK layihəsi dövründə işəgötürmə prosedurlarına tam riayət etməmişdir.
- Ümumiyyətlə bir məqamı qeyd etmək lazımdır ki, audit qrupuna məhz təlim kursları ilə bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə dair daha çox sənəd təqdim olunmuş və bu istiqamətdə daha çox sənəd öyrənilmişdir. Əldə olunmuş audit nəticələrinə əsasən belə qənaətə gəlmək olar ki, podratçı bu sahədə öhdəliklərinə daha yüksək səviyyədə əməl etmişdir.
- Məşgulluq və təlimlərlə bağlı yoxlama və monitorinq məsələlərinə BTC/SCP və podratçı tərəfindən əsasən əməl olunmuşdur. Bununla belə bəzi məsələlərlə bağlı zəruri sənədlər olmadığından və ya audit qrupuna təqdim edilmədiyindən həmin öhdəliklərə nə dərəcədə əməl olunduğunu aydınlaşdırmaq mümkün olmamışdır.
- İnfrastruktur (yollar), xüsusilə də yolların istifadəsi ilə bağlı öhdəliklər əsasən yerinə yetirilmişdir. yolların ilkin vəziyyəti qiymətləndirilmiş və yolların mülkiyyətçiləri ilə giriş – çıxış müqavilələri bağlanmışdır. Zəruri yerlərdə müvəqqəti giriş yolları təmin olunmuş və həmin yolların müvəqqəti olaraq bağlanması zamanı təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə müvafiq nişanlar, baryerlər və digər uyğun vasitələrdən istifadə olunmuşdur.
- Yerli icmalar infrastrukturun bərpasında çox maraqlıdırlar. Odur ki, BTC/ CQBK və borc verən qurumlar bərpa ilə bağlı öhdəliyə əməl olunması üçün bu fəaliyyəti monitorinqini və auditini aparmalıdırlar.
- Yolların təhvil verilməsi ilə bağlı işlərə hələ başlanmadığından öhdəliyə nə dərəcədə əməl olunmasını söyləmək mümkün olmamışdır. CCİC-nin yolların bərpa planı bərpa işləri ilə bağlı təfərrüatları və dəqiq məlumatları əks etdirmir.

CQBK və podratçının məşgulluq, təlimlər və infrastrukturla bağlı öhdəliklərinin auditi altı ay müddətində həyata keçirilmişdir. Audit qrupu audit prosesinə 100 adam-saat sərf etmişdir. Audit nəticəsində məşgulluq, və təlimlərlə bağlı iki uyğunsuzluq, infrastrukturla bağlı üç uyğunsuzluq aşkar edilmişdir. Ümid etmək olar ki, boru kəməri layihəsi zamanı nümayiş etdirilən yaxşı təcrübə Azərbaycanda gələcək boru kəmərləri və infrastrukturla bağlı layihələr zamanı cəmiyyət üçün faydalı bir istiqamətdə istifadə olunacaqdır.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

V. TƏŞƏKKÜRLƏR

İşçi qrupu audit fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə köməklik göstərən aşağıdakı şəxslərə təşəkkürlərini bildirir.

1. Fərda Əsədov, ACİ– YF-in İcraçı Direktoru
2. Qalib Əfəndiyev, Neft Gəlirləri və İctimai Vəsaitin Şəffaflığı Proqramının direktoru
3. Esmira Əsədullayeva, QHT Audit Proqramının Əlaqələndiricisi
4. BP Azərbaycan və xüsusilə Mətin Axundlu
5. Dan Bliss, BTC Sosial Məsələlər və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinin rəhbəri
6. Klayv Morqan, Beynəlxalq Hami
7. Fuad Rəsulov, Hami Qrupunun üzvü
8. Elmira Qasımova, QHT Auditə Yardım üzrə Məsul Şəxs
9. BP Azərbaycan Biznes Mərkəzinin işçi heyəti
10. Endrü Bukman, Xarici Məşğulluq Strategiyası üzrə Əlaqələndirici
11. Zülfiyə Quliyeva, İctimaiyyətlə Əlaqələr üzrə məsul şəxs (CCİC şirkəti)

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Əlavə 1

Audit qrupunun üzvləri haqqında məlumat

1. Emil Əliyev

«Milli İqtisadi Masa» Mərkəzi

Təhsili – ali, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Beynəlxalq Əlaqələr fakultəsini və Fransa «Montpellier -1» Universitetinin Bakı filialını bitirib.

İş təcrübəsi - «RUS» şirkətlər qrupunda vitse-prezident, «Parabank» SKB-ın müxtəlif filiallarının direktoru vəzifələrində çalışıb.

Bir sıra milli və beynəlxalq səviyyəli treninqlərdə iştirak edib və sertifikat alıb.

2. Sədaqət Qəmbərova

«Zirvə» Maarifçilik və Xeyriyyəçilik cəmiyyəti

Təhsili – ali, Azərbaycan Dövlət Universitetinin şərqsünaslıq fakultəsini, İordaniya Kral Universitetinin incəsənət və ədəbiyyat fakultəsini bitirib.

İş təcrübəsi – müəllim, xarici ölkələrdə tərcüməçi işləyib, 1991-ci ildən isə müxtəlif ictimai təşkilatlarda, o cümlədən Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasında şöbə müdiri vəzifəsində çalışıb.

Beynəlxalq Əmək Təşkilatının bir neçə layihəsinin koordinatoru və eksperti olub.

Beynəlxalq səviyyəli seminar və treninqlərin iştirakçısıdır.

3. Təhmasib Quliyev

İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi

Təhsili – ali, Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasını bitirib, doktorluq elmi dərəcəsi var.

İş təcrübəsi – «Ekspert» curnalında şöbə müdiri, «Abşeron - Su» səhmdar cəmiyyətində şöbə müdiri, Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasında müəllim və digər sahələrdə işləyib.

4. Vüqar Hüseynov

İqtisadi Fikir Klubu

Təhsili – ali, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Xarici İqtisadi Əlaqələr fakultəsini bitirib.

2004-cü ildən «İqtisadi Fikir Klubu» ictimai təşkilatında çalışır.

5. Nərmin Bağırova –Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası

Beynəlxalq İqtisadi Əlaqələr və Menecment fakultəsinin tələbəsidir.

Cənubi Qafqaz Boru Kəməri layihəsinin məşğulluq və infrastruktur üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsi ilə bağlı Audit planı

1.	Tələb olunan sənədlər	<ol style="list-style-type: none"> 1. CQBK-nin Məşğulluq və İnfrastrukturla bağlı öhdəlikləri 2. Yerli hökumətin razılaşma müqaviləsi 3. Ətraf Mühitə Təsirlərin Qiymətləndirilməsi sənədi 4. İnfrastruktur və Xidmətlə bağlı Nəzarət Planı 5. Məşğulluq və Təlimlə bağlı Nəzarət Planı 6. Podratçının İnfrastruktur və Xidmətlə bağlı icra Planı 7. Podratçının Məşğulluq və Təlimlə bağlı icra Planı 8. Məşğulluq və infrastrukturla bağlı 2005-ci il üçün rüblük hesabatlar
2	Komandanın görüşləri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Audit üzrə zəruri-məsul şəxslərin müəyyənləşdirilməsi; 2. CQBK-nin İnfrastruktur və Məşğulluqla bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üzrə məsul şəxslər; 3. Sahə menecerləri;
3	CQBK sahələrinə və icmalara səfərlər	<ol style="list-style-type: none"> 1. Muğan düşərgəsi; 2. Samux ərazisi; 3. Kurdəmir ərazisi; 4. Aktiv tikinti gedən ərazi;
4	Məlumatların toplanması və təhlili, nəticələrin tədqiqi və emalı	<ol style="list-style-type: none"> 1. CQBK-nin Məşğulluq və İnfrastrukturla bağlı sənədlərindən çıxan məlumatların toplanması və öyrənilməsi; 2. BP/CQBK-nin əməkdaşları ilə görüşlər zamanı əldə edilən məlumatların öyrənilməsi; 3. İcmalarla və icma üzvləri ilə görüşlər zamanı əldə edilən məlumatların əldə edilməsi və təhlili; 4. Nəzərdə tutulmuş ərazilərə baxışların keçirilməsi zamanı əldə edilmiş məlumatların tədqiqi; 5. Məlumatların və qeydlərin cəmləşdirilməsi, emalı və yekun nəticələrin çıxarılması.

Cənubi Qafqaz Boru Kəməri layihəsinin məşğulluq və infrastruktur üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsi ilə bağlı audit fəaliyyətinin

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

TƏQVİM-PLANI

№	Fəaliyyət\ tarix (həftənin son günü)	30 oktyabr	6 noyabr	13 noyabr	20 noyabr	27 noyabr	4 dekabr	11 dekabr	18 dekabr	25 dekabr	1 yanvar	8 yanvar	15 yanvar	22 yanvar	29 yanvar	5 fevral	12 fevral	19 fevral	26 fevral	5 mart	12 mart	19 mart	
1.	ACİ-YF Azərbaycan ilə müqavilənin bağlanması	x																					
2.	Zəruri sənədlərin əldə olunması	x	x	x																			
3.	CQBK-nin nümayəndələri ilə görüşlər keçirilməsi	x																					
4.	CQBK sahələrinə səfərlər				x	x	x	x	x														
5.	Muğan düşərgəsinə səfər				x																		
6.	Samux ərazisinə səfər						x																
7.	Kürdəmir ərazisinə səfər						x																
8.	Tkinti zolağına səfər							x															
9.	CCİC şirkətinin əməkdaşları ilə görüşlər			x																			
10.	Nəticələrin toplanması və emalı		x	x	x	x	x	x	x														
11.	İlkin hesabatın hazırlanması								x	x	x	x											
12.	ACİ əməkdaşları tərəfindən ilkin hesabata baxış											x	x	x	x								
13.	Hesabatın ingilis dilinə tərcümə edilməsi														x	x	x						
14.	Hesabatın BP\CQBK-ə təqdim edilməsi																x						
15.	Yekun hesabatın hazırlanması																x	x	x				
16.	Yekun hesabatının BP\CQBK-ə təqdim edilməsi																		X				
17.	BP\CQBK tərəfindən Yekun hesabata baxılması																		x	x	x		
18.	Yekun hesabatının razılaşdırılma görüşü																				x		
19.	Yekun hesabatının təsdiq edilməsi																						X
20.	Hesabatın ictimaiyyətə çatdırılması																						x

BTC/CQBK-nin auditi üçün hazırlanan sorğu vərəqi

1. Zəhmət olmasa, adınızı, məşğulluq və infrastrukturla bağlı və həmçinin BTC\SCP ilə münasibətdə rolunuzu və tutduğunuz vəzifəni deyiniz.
2. Audit komandası BTC\SCP-nin Podratçının Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı İşinə Nəzarət Planının (AGT 001 1000 EV PLN 00006 Revision U01 – 23.05.2003) və BTC\SCP-nin Podratçının İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı İşinə Nəzarət Planının (AGT 001 1000 EV PLN 00007 Revision U01 – 23.05.2003) surəti ilə təmin edilmişdir.

Qeyd: aşağıdakı mətnə Bənd və səhifələrin nömrələri hər bir Nəzarət Planının U01 sayılı Təftiş sənədinə əsaslanır. Bu sənədlər audit üçün zəmin kimi istifadə edilməlidir.

Zəhmət olmasa, təsdiq edin ki, yuxarıdakı sənədlər sizin və həmçinin podratçının məşğulluq və infrastrukturla bağlı idarəetmə məsələlərinin işlənilməsində istifadə olunmuşdur.

Məşğulluq

3. Xahiş olunur ki, Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP-də göstərilmiş Bənd 3.2.1., paraqraf 3, səhifə 17-nin tələb etdiyi kimi podratçı tərəfindən məşğulluq strategiyasının hazırlanması və BTC\SCP tərəfindən ona baxılması və bəyənilməsi ilə bağlı sübutlar təqdim edəsiniz.

4. Xahiş olunur ki, Audit Komandasına məşğulluq strategiyasının və podratçının, məsələn CCİC-nin, hər hansı prosedurlarının təmin edilməsi barədə sübutlar təqdim edəsiniz (Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP, Bənd 3.2.1., səhifə 17 və Əlavə 1).

4.1. İşəgötürmə prosedurları şəffaf, hamı üçün açıq olmalıdır.

4.2. İşəgötürmə prosedurları qabaqcadan ictimaiyyətə çatdırılmalıdır, məlumatlar marşrut boyu icmaya paylanmalıdır. Bütün informasiya Azərbaycan dilində olmalıdır (auditoriyadan asılı olaraq kiril və ya latın əlifbası ilə)

4.3. Hər bir iş yerinə uyğun olaraq zəruri bilik və vərdisləri artırmaq üçün təlim kursları təmin edilməlidir.

4.4. Dini, etnik, gender, cins və ya hər hansı bir başqa formada ayrı-seçkiliyə yol verilmir.

4.5. Məşğulluqla bağlı ədalətli işəgötürmə və daxili işçi qüvvəsindən istifadə prosedurları, həmçinin zəruri hallarda milli və regional səviyyədə digər firmalarla alt-müqavilələrin bağlanması həyata keçirmək üçün podratçı BTC ilə işləməlidir.

4.6. Podratçı marşrut boyu hər bir rayonda işəgötürmə mərkəzlərini idarə etməlidir.

5. Xahiş olunur ki, Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP-nin tələb etdiyi kimi (Bənd 3.2.1, paraqraf 1, səhifə 16) BTC\SCP ilə razılaşdırılmış məşğulluqla bağlı icra göstəricilərini təqdim edəsiniz.

6. Xahiş olunur ki, məşğulluqla bağlı vərdislərin əldə edilməsi, idarəetmə və məlumat bazasının saxlanması üçün CCİC tərəfindən istifadə olunan mexanizmləri necə qiymətnədirdiyinizi təsvir edəsiniz.

7. Xahiş olunur ki, Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP -nin tələblərinə uyğun olaraq (Bənd 5.2.3, paraqraf 1, səhifə 23) podratçının icra göstəricilərinin SCP tərəfindən monitorinqinin necə aparılmasını təsvir edəsiniz.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

8. Zəhmət olmasa, Audit Qrupuna sübutlar təqdim edin ki, SCP aşağıdakı regionlarda işəgötürmənin prinsiplərinə (məşğulluq siyasətinə uyğun olaraq) podratçı tərəfindən tam şəkildə riayət edilməsinə zəmanət verir.

Kürdəmir

Samux

Əsasən də yerlilərlə müqayisədə xarici peşəkar, aztəcrübəli və təcrübəsiz işçilərlə faiz müxtəlifliyi.

Yerli səviyyədə kifayət qədər təcrübəli işçi olmadığı təqdirdə milli səviyyədə işçilərin götürülməsi hansı kriteriyalarla aparılır və belə hallar baş veribsə nümunələr göstərməyinizi xahiş edirik. (Məşğulluqla bağlı Öhdəliklər, 923, səhifə 28) SCP bu vəziyyətlə bağlı podratçı tərəfindən necə məlumatlandırılmışdır?

9. Xahiş olunur ki, Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP -nin tələblərinə uyğun olaraq (Bənd 5.2.3, paraqraf 3, səhifə 23) podratçı tərəfindən məşğulluğun yerinə yetirilməsinin SCP tərəfindən monitorinqi ilə bağlı hər hansı dəlillər təqdim edəsiniz.

10. Xahiş olunur ki, Audit Qrupunu aşağıdakı ərazilərdə podratçı icra göstəricilərinin SCP tərəfindən monitorinqi ilə bağlı sübutlarla təmin edəsiniz.

Kürdəmir

Samux

11. Xahiş olunur ki, Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP -nin tələblərinə uyğun olaraq (Bölmə 5.2.1 və 5.2.3., səhifə 23) Siz BTC/SCP işçiləri tərəfindən məşğulluğun yerinə yetirilməsinin monitorinqi (yerlərdə yoxlama ilə) və auditi (E və S yoxlamaları ilə) üçün hər hansı dəlillər təqdim edəsiniz.

12. Zəhmət olmasa, Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP -nin tələblərinə uyğun olaraq (Bölmə 5.4., səhifə 26) SCP CCİC-nin idarəetmə və izləmə fəaliyyətləri üçün «izləmə sistemləri»nə malik olduğunu sübutlarla nümayiş etdirə bilər.

13. Əgər HSE Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP -nin tələblərinə uyğun olaraq (Bənd 5.2.3., paraqraf 5, səhifə 26) yerinə yetirilirsə, BTC/SCP öz müqavilə mexanizmlərindən istifadə edərək qaimələri 5%-dək gizlətmə üçün istifadə edirmi?

14. Xahiş olunur ki, Məşğulluq və Təlimlərlə bağlı PİNP -nin tələblərinə uyğun olaraq (Bənd 5.4., paraqraf 2, səhifə 26) aylıq auditi bağlayan və BTC/SCP-ni tam yoxlamanın nəticələrini təmin edəsiniz.

İnfrastruktur

15. Xahiş olunur ki, HSE (sağlamlığın qorunması və ətraf mühit) və Personal və İnsanları idarəetmənin tələblərinə və BTC/SCP-nin İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı PİNP –nin (Bölmə 2.1., səhifə 10) tələblərinə uyğun olaraq CCİC-nin ətraf sosial mühitə neqativ təsirlərin azaldılmasına yanaşma tərzini təsvir edəsiniz. Siz hansı sənədləri təqdim edə bilərsiniz ki, SCP bu yanaşmanı nəzərdən keçirib və onu bəyəyib?

(Auditorların nəzərinə: siz CCİP üçün İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı PİNP-ə baxmalı və əlavə prosedur və protokolları axtarmalısınız)

16. Xahiş olunur ki, aşağıdakı mövzularda potensialların azaldılması və ya təsirlərlə əlaqədar öz münasibətinizi mühüm sənədlərə əsaslandıraraq göstərəsiniz.

16.1. Yolların vəziyyəti (PİNP –nin İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı təlimatları, tabelo 3.1, səh.12)

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

16.2. Yollardan istifadə hüququ (PİNP –nin İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı təlimatları tablo 3.1, səh.13)

(Auditorların nəzərinə: siz prosedur və protokollar axtarmalısınız. Burada məqsəd CCİC-nin nə edəcəklərini təyin etməkdir, və SCP-nin buna baxması və bəyənməsinə sübut tələb edin.)

17. Xahiş olunur ki, SCP aşağıdakı ərazilərdə yolların qabaqcadan tədqiqinə dair materiallar və şəkilləri təqdim etsin.

Kürdəmir

Samux

İlkin tədqiqatı kim saxlayır, həmçinin tikinti zamanı və podratçı tikintini bitirəndən sonra toplanmış digər tədqiqat faktları?

18. Xahiş olunur ki, aşağıdakı ərazilərdə tikinti zamanı istifadə olunmuş yolların saxlanma vəziyyətinə dair SCP dəlillər təqdim etsin.

Kürdəmir

Samux

19. Xahiş olunur ki, aşağıdakı ərazilərdə tikintidən sonra yolların vəziyyətinə dair materiallar və əgər təmir olunubsa, vaxtı barədə SCP dəlillər təqdim etsin.

Kürdəmir

Samux

20. Xahiş olunur ki, HSE və Personal və İnsanları idarəetmənin tələblərinə və BTC/SCP-nin İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı PİNP –nin (Bənd 2.1., səhifə 10) tələblərinə uyğun olaraq CCİC-nin boru kəməri boyunca icmalarla mütəmadi əlaqələrin mövcud və potensial infrastruktura təsiri ilə bağlı yanaşma tərzilə bağlı SCP dəlillər təqdim etsin.

(Auditorların nəzərinə: siz icmalarla əlaqə üçün CİPP-ə aydın bir istiqamət, həmçinin şikayətlərin təqdim edilməsi və onlara cavab verilməsi prosedurlarını və protokolları axtarmalısınız. Siz özünüz üçün maraqlı olan ərazilər üçün SCP-nin icmalarla əlaqələr üçün məsul şəxsdən müsahibə ala bilərsiniz.)

21. SCP-də podratçının icmaların şikayət kitabının surəti varmı? Həmin kitab aşağıdakı əraziləri də əhatə edirmi?

Kürdəmir

Samux

SCP şikayətlərin təqdim olunması prosesinə necə cəlb olunmuşdur?

(Auditorların nəzərinə: siz icmalar və fərdlərlə söhbətlər nəticəsində infrastrukturularla bağlı istintaqı yoxlaya və bu barədə şikayətləri qapada bilərsiniz. Siz həmçinin bundan əvvəlki bəndlərdə sizə deyilənlər barədə, əgər varsa, bir neçə şikayət tapa bilərsiniz.)

22. HSE və Personal və İnsanları İdarəetmənin tələblərinə və BTC/SCP-nin İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı PİNP –nin (Bənd 2.1., səhifə 10) tələblərinə uyğun olaraq CCİC-nin əraziyə, əkinə dəyən zərərin kompensasiya olunması və etniklərin maraqlarına hörmətlə yanaşmanı təmin etmək üçün tətbiq etdiyi yanaşma tərzinin SCP tərəfindən monitorinqi ilə bağlı hər hansı sübutlar varmı?

(Auditorların nəzərinə: siz həmçinin kompensasiya prosedurları üçün daha əlverişli istiqamətlər axtarırsınız.)

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

23. Xahiş edirik ki, SCP aşağıdakı ərazilərdə baş vermiş hər hansı kompensasiya tələblərinin detallarını əks etdirən sübutlar təqdim olunsun.

Kürdəmir

Samux

24. Xahiş olunur ki, İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı PİNP –nin (Bənd 5.2.3., səhifə 24) tələblərinə uyğun olaraq podratçının İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı əsas icra göstəriciləri üçün sübutlar təqdim edəsiniz.

25. Xahiş olunur ki, İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı PİNP –nin (Bənd 5.2.3., paraqraf 2, səhifə 24) tələblərinə uyğun olaraq podratçının əsas icra göstəricilərinin SCP tərəfindən monitorinqinin necə aparılmasını təsvir edəsiniz.

26. Xahiş edərdik ki, Zəhmət olmasa, İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı PİNP –nin (Bənd 5.3.2., paraqraf 2, (1) səhifə 26) tələblərinə uyğun olaraq SCP bizə infrastruktur və xidmətin vəziyyəti ilə bağlı icmalarla əks əlaqə üzrə sübutlar təqdim etsin.

27. Xahiş olunur ki, İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı PİNP –nin (Bənd 5.2.4., səhifə 26) tələblərinə uyğun olaraq SCP bizə daxili və xarici monitorinqin və auditinin nəticələri kimi CCİC-nin idarəetmə və izləmə fəaliyyəti üçün «fəaliyyətlərin izlənməsi sistemi»ni nümayiş etdirəsiniz.

28. Xahiş olunur ki, İnfrastruktur və Xidmətlərlə bağlı PİNP –nin (Bənd 5.4., səhifə 27) tələblərinə uyğun olaraq BTC/SCP tərəfindən sahələrə nəzarətin nəticələri və audit fəaliyyətinin bağlanması üzrə aylıq hesabatını təqdim edəsiniz.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Əlavə 4

Elanlar

Audit qrupuna nümunə kimi Pirsaat, Rəncbər, Hacıqabul, Muğan, Qarasu, Padar sakinləri üçün verilən elanlar təqdim edilmişdir. Qeyd edək ki, elan nümunələri BTC layihəsi ilə bağlıdır və 2003-cü ilin fevral ayını əhatə edir. Elanların məzmunu CCİC şirkətinin fəaliyyəti haqqında qısa məlumat, LMM-lərin fəaliyyətə başlaması tarixi, icma üzvlərinin işlə təminatı ilə bağlı görüşlərin keçirilməsi vaxtı və yeri barədə yazıları əks etdirir.

Elanlarda həmçinin CCİC şirkəti boru kəmərinin tikintisi zamanı bütün beynəlxalq standartlara əməl edəcəyini bildirir.

Nümunə üçün elanlara əlavə edilmiş və tikinti işlərinin yerlərini əks etdirən xəritə də audit qrupuna təqdim edilmişdir.

Elanın birində Pirsaat, Rəncbər, Hacıqabul, Muğan, Qarasu, Padar sakinlərinə layihə haqqında məlumat vermək üçün 14 fevral 2003-cü il tarixdə Hacıqabul rayonunda yerli sakinlər və CCİC şirkətinin nümayəndələri arasında keçiriləcək görüş barədə məlumat verilir.

Digər bir elanda 2 iyun 2003-cü il tarixdə Hacıqabul rayonunda CCİC nümayəndələri və icma arasında tikinti və cari məsələlər haqqında keçiriləcək görüş haqqında məlumat verilir.

Audit qrupuna həmçinin CCİC-nin Muğan qəsəbəsində yerləşən boru anbarında iş yerləri haqqında 2 elan nümunəsi təqdim olunmuşdur. Elanda 25 peşə növü üzrə vakansiya, tələb olunan iş təcrübəsi (stajı), işçilərin sayı və iş müddəti haqqında məlumat var.

Daha 2 elanda CCİC-nin Muğan qəsəbəsində yerləşən fəhlə düşərgəsində iş yerləri haqqındadır ki, burada müxtəlif peşə növləri üzrə vakansiya, tələb olunan iş təcrübəsi, işçilərin sayı və iş müddəti barədə məlumat verilir.

Əlavə 5

İcmalarla görüşlər

Yerli və Milli səviyyədə İşçi qəbulu planına uyğun olaraq işəgötürmə prosedurlarına əməl olunması və icmalarla əlaqələrin qurulmasının təsdiqi kimi qrupa İcma ilə Əlaqələr üçün məsul şəxs tərəfindən tərtib edilmiş həftəlik hesabatlar və protokollar təqdim olunmuşdur.

Həmin sənədlər 29.03.2004-cü il tarixli Sosial təsirlər, 30.03.2004-cü il tarixli Qiymətləndirmə, 30.03.2004-cü il 01.04.2004-cü il, 02.04.2004-cü il, 03.04.2004-cü il, 04.04.2004-cü il tarixli Tovuzda İşəgötürmə ilə bağlı,

29 mart – 4 aprel 2004-cü il ərzində həyata keçirilmiş fəaliyyətlərin məcmusu üzrə hesabatları, Sosial məsələlər üzrə fəaliyyətlərin məcmusu ilə bağlı 04.02. 2004-cü il tarixli hesabatları əks etdirir.

Təqdim edilmiş sənədlər həmçinin Kürdəmirdə bütün 2004-cü il ərzində işəgötürmə ilə bağlı icma üzvləri ilə keçirilmiş görüşlərin protokollarını əhatə etmişdir.

5 iyun 2003-cü il tarixdə Kürdəmirdə icma üzvləri ilə görüşdə 100 sakin iştirak edib, görüşün protokolu və şəkilləri audit qrupuna verildi.

Samuxda 8 avqust 2003-cü il tarixdə «Hüseyn» Kiçik Müəssisəsində Sosial təsirlərin qiymətləndirilməsi üzrə keçirilən (8 nəfər iştirak edib) və həmin tarixdə Sarıqamışlı kəndində keçirilən görüşlərin protokolları təqdim olundu.

Samuxda, Hadili kəndində 9 avqust 2003-cü il tarixdə (15 nəfər iştirak edib), həmin tarixdə «Günəş» qoyunçuluq fermasında (11 nəfər iştirak edib) və Seyidli kəndində keçirilən görüşlərin protokolları təqdim olundu.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Əlavə 6

KİV nümunələri

- ❖ 525-ci qəzet (25 mart 2003-cü il) 24 mart 2003-cü ildə Kürdəmirdə icma üzvləri ilə təşkil edilmiş görüşü əks etdirən yazı dərc etmişdir. Həmin görüşdə Yeni Şıxımlı, Çöhrəqanlı, Karrar, Sığırlı, Ərşadlıdan nümayəndələr, sonra Kürdəmir İcra Hakimiyyətinin birinci müavini iştirak etmişdir. Yazıda göstərilir ki, 300 nəfər Kürdəmir sakini üç mərhələ üzrə layihə çərçivəsində işlə təmin ediləcəkdir.
- ❖ Xalq qəzeti (25 mart 2003-cü il) Kürdəmirdə LMM-nin açılması ilə bağlı məlumat vermişdir. Yazıda həmçinin Hacıqabuldan 450 nəfər adamın işlə təmin ediləcəyini bildirilmişdir.

Əlavə 7

Təlim kursları

2003-cü il avqust tarixli Sağlamlığın qorunması və Təhlükəsizlik (HSE training) kursu üzrə həftəlik hesabat verilmişdir.

Sənəddə təlim kurslarının məqsədi, keçirilmə yeri və necə keçməsi barədə göstəricilər əks olunmuşdur.

Bunda əlavə 12-17 aprel 2004-cü il tarixli treninq kursları ilə bağlı göstəricilər təqdim edilmişdir. Göstəricilərin hesabatında treninq kurslarının mövzusu və iştirakçıların sayı barədə məlumat verilmişdir.

İştirakçıların tərkibi CCİC və subpodratçı şirkətin nümayəndələrindən ibarət olmuşdur.

Sənədə əsasən təlim kurslarının mövzuları aşağıdakı kimi əks olunmuşdur:

- Təhlükəsizlik qaydaları ilə tanışlıq (2 treninq),
- Təhlükəsizlik qaydaları üzrə personalın yenidən hazırlığı (2 treninq),
- ilkin tibbi yardımın göstərilməsi (2 treninq),
- ərəziyə səfər edən şəxslər üçün Təhlükəsizlik qaydaları üzrə treninq (2 treninq),
- yüksək səviyyəli təcili tibbi yardımın göstərilməsi (2 treninq),
- risklərin qiymətləndirilməsi (2 treninq),
- yüksək səviyyəli təhlükəsizlik auditi (2 treninq), ərazinin təchizatı rəhbərliyi üçün (2 treninq) və s.

Sənəddə həmçinin kursları keçmiş iştirakçıların sayı göstərilmişdir.

Təlim kursları ilə bağlı nümunə kimi təqdim edilmiş 2005-ci il üçün hesabatlar da öyrənilmişdir. CQBK-nin 19-24 dekabr 2005-ci il tarixləri dövründə adam-saatların Sağlamlığın qorunması və Təhlükəsizlik (HSE training) üzrə təlim kurslarını həftəlik hesabatına əsasən kursun müddəti 16 saat, iştirakçıların sayı subpodratçı tərəfdən 2 nəfər, adam-saatların sayı 32 nəfər olmuşdur. Təlimlərlə bağlı qrupa fotosəkillər təqdim edilmişdir.

Audit qrupu Nəqliyyatın idarə olunması ilə bağlı CQBK-nin təlim Planını (Supersede № A02 SCP 001-MS10-SA-PLN-00024) araşdırmışdır.

CQBK-nin Sağlamlığın qorunması və Təhlükəsizlik Departamentinin Alətlərlə davranış qaydalarına həsr edilmiş 15 dekabr 2005-ci il və 17 yanvar 2006-cı il tarixli hesabatları verilmişdir. Həmin departamentin Sürücülərin təhlükəsizlik qaydalarına əməl etməsi ilə bağlı kursu keçmiş iştirakçıların imzalanmış siyahısı göstərilmişdir.

03-05 oktyabr 2005-ci il tarixləri ərzində sürücülər üçün kənd və şəhər yerlərində avtomobillərin sürəti, həmçinin dəmir yolu ilə bağlı təhlükələrlə bağlı treninq sənədləri təqdim edilib (Sənədə görə təlimdə 36 nəfər iştirak edib).

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

12 iyul 2005-ci il tarixdi Tovuz rayonunda BTC/CQBK tərəfindən nəqliyyatın təhlükəsizliyi ilə bağlı təlim kursunun hesabatı verilib (Siyahıya görə kursda 71 nəfər iştirak etmişdir). Texniki təhlükəsizlik, səfərlərə hazırlıqla bağlı Təhlükəsizlik qaydaları ilə tanışlıq (22 dekabr 2005-ci il, 11 yanvar 2006-cı il tarixli 2 günlük trening) üzrə keçirilmiş digər təlim kurslarının da hesabatları təqdim olunmuşdur.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Əlavə 8

Əsas İcra Göstəriciləri arasındakı fərqlər

CQBK-nin monitorinqinin hesabatlarında və CCİC-nin əsas İcra Göstəricilərində əks etdirilmiş rəqəmlər arasında fərqlər mövcuddur:

Məsələn, CCİC-nin 23 oktyabr 2004-cü il tarixli hesabatına görə milli səviyyədə işə götürülən Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 1799 nəfər göstərilmişdir.

Lakin BTC-nin 23 oktyabr 2004-cü il tarixli audit hesabatlarında həmin işçilərin sayı 1832 nəfərdir.

Həmçinin CCİC-nin hesabatına görə Kürdəmirdə işə götürülən ixtisaslı işçilərin sayı 102 nəfər, yarımixtisaslı 20 nəfər, ixtisasız 73 nəfər, ştatla götürülənlər 9 nəfər (cəmi 204 nəfər) göstərildiyi halda BTC-nin auditə əlavə edilən hesabatında həmin rəqəmlər müvafiq olaraq 104, 20, 75, 9 (cəmi 208) nəfər göstərilmişdir.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Əlavə 9

Yolların qiymətləndirilməsi cədvəli

Yolların şəkillərinin №-si	Tarix	Qeyd
003+550	16.02.03	Torpaq yolu
8610400-4528073	16.02.03	Çalalı torpaq
001+615	16.02.03	Asfalt deformasiyası
002+265	16.02.03	Çalalı asfalt deform.
002+670	16.02.03	Torpaq
003+570	16.02.03	Torpaqlı-daşlı
003-370	16.02.03	Çalalı torpaq
002+970	16.02.03	Çalalı torpaq
003+000	16.02.03	Çalalı
002+455	16.02.03	Daş-çalalı asfalt deform.
002+535	16.02.03	Torpaq asfalt deform.
001+815	16.02.03	Daşlı torpaq
002+065	16.02.03	Çalalı asfalt
Yolların şəkillərinin №-si	Tarix	Qeyd
000+200	30.10.03	Daşlı torpaq
000+275	30.10.03	Daşlı torpaq
000+475	30.10.03	Asfalt, çalalar var
000+565	30.10.03	Çalalı asfalt
000+765	30.10.03	Asfalt, 2 böyük çalası var
000+965	30.10.03	Çalalı asfalt
001+165	30.10.03	Asfalt
001+315	30.10.03	Asfalt, çalalı deform.
001+515	30.10.03	Asfaltdan boru keçir
001+715	30.10.03	Çat var, boru keçir
001+915	30.10.03	Asfalt
002+115	30.10.03	Üst asfalt deform.
000+000	30.10.03	Asfaltdan qalmayıb

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Əlavə 10

Samux rayonunda bərpa edilməli yolların fotosəkilləri

Şəkil 1

Şəkil 2

Auditin Nəticələrinin Təhlili üzrə Yekun Cədvəl

QHT İŞÇİ QRUPUNUN ADI: MƏŞĞULLUQ VƏ INFRASTRUKTUR ÜZRƏ AUDIT İŞÇİ QRUPU

QRUP ÜZVLƏRİ: Emil Əliyev, Sədəqət Gənbərova, Təhmasib Quliyev, Vüqar Hüseynov, Nərmin Bağırova (tələbə)

AUDİTİN MƏQSƏDLƏRİ:

1. Məşğulluq və təlimlərə dair CQBK-nin və podratçının götürdüyü öhdəliklərin auditi
2. İnfrastrukturda dair CQBK-nin və podratçının götürdüyü öhdəliklərin auditi
3. CQBK və podratçının məşğulluq və təlimlərlə bağlı öhdəliklərin auditi
4. CQBK və podratçının infrastrukturla bağlı öhdəliklərinin auditi

BP/BTC/CQBK-nin qoyulmuş məsələlər və tövsiyələrlə bağlı öz rəyini və cavabları çatdırmaq üçün aşağıda göstərilən meyarlar müəyyən edilib:

Qəbul Edilir (QE): Biz aşkar edilmiş problemi və onunla bağlı tövsiyyəni qəbul edirik və təklifinizlə bağlı tədbir görəcəyik və yaxud problemlə bağlı artıq görülən tədbirləri sübut edən faktları təqdim edəcəyik.

Qəbul Edilir Düzəlişlə (QED): Bu aşkar edilmiş elə problemlərə və tövsiyələrə aiddir ki, biz orada İşçi Qrupunun tədqiqat zamanı aşkar etdiyi problemləri/verdiyi təklifləri başa düşür və tövsiyələri dəstəkləyirik, lakin problemlərlə bağlı şirkətin gördüyü tədbirlər və/yaxud faktlar haqqında İşçi Qrupunun bəzi fikirlərilə razılaşmırıq. Bu səbəbdən biz razılığımızı “düzəliş” formasında qaldırılmış problemlə bağlı mövcud siyasət və qaydalarımız və artıq şirkət tərəfindən görülən tədbirlər haqqında məlumatı təmin edərək veririk. Biz həmçinin bu meyarlardan QHT-nin aşkar etdiyi problem və onunla bağlı tövsiyyə arasında uyğunsuzluq olduğu zaman istifadə edirik.

Qəbul Olunmur (QO): Biz İşçi Qrupunun aşkar etdiyi problemlə və tövsiyyə ilə razılaşmırıq və Yekun Sənədində fikirimizi bəlli edirik.

No.	Sual	Müvafiq Tövsiyə	BP/BTC/CQBK-nin cavabı* (QE, QED, QO) və izahat
Məşğulluq və təlim			
Tapıntı			
Tp1	Podratçı tərəfindən məşğulluq strategiyası işlənib hazırlanmış və həyata keçirilmiş, BTC/CQBK tərəfindən baxılmış və təsdiq edilmişdir.	(Aşkar edilmiş müsbət məsələ)	QE: BP/BTC/CQBK və CCIC şirkətləri boru kəməri layihəsinin (layihələrinin) miqyasını nəzərə alaraq ədalətli, şəffaf, geniş əhatəli işəgötürmə və məşğulluq strategiyasının və onun həyata keçirilməsinin əhəmiyyətini təsdiq edir. Biz Audit qrupunun müsbət qiymətləndirməsini yüksək dəyərləndirir və dəstəkləyirik.
Tp2	5 Layihə Məlumat Mərkəzi yaradılmış və işəgötürmə prosesi bunlar vasitəsilə idarə olunmuşdur.	(Aşkar edilmiş müsbət məsələ)	QE: Yuxarıda qeyd olunduğu kimi, BP/BTC/CQBK və CCIC şirkətləri ədalətli, şəffaf və geniş əhatəli işəgötürmə və məşğulluq strategiyasının və praktikasının əhəmiyyətini təsdiq edir və müsbət qiymətləndirməni yüksək dəyərləndirir.

Audit layihəsinin maliyyə dəstəyi ACİ-YF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

No.	Sual	Müvafiq Təvsiyə	BP/BTC/CQBK-nin cavabı* (QE, QED, QO) və izahat
Тр3	Təlimlərlə bağlı prosesləri idarə etmək üçün Təlim Planı hazırlanmış və yerinə yetirilmişdir.	(Aşkar edilmiş müsbət məsələ)	QE: Yuxarıda qeyd olunduğu kimi, BP/BTC/CQBK və CCIC şirkətləri Audit qrupunun müsbət qiymətləndirməsini yüksək dəyərləndirir və dəstəkləyir.
Тр4	Məşğulluğun idarəetmə və izləmə sistemləri yaradılmış və tətbiq edilmişdir.	(Aşkar edilmiş müsbət məsələ)	QE: Yuxarıda qeyd olunduğu kimi, BP/BTC/CQBK və CCIC şirkətləri Audit qrupunun müsbət qiymətləndirməsini yüksək dəyərləndirir və dəstəkləyir.
Тр5	Öhdəliklərin Azərbaycan variantında tərcümə səhvlərinə yol verilib.	T1: BTJ/JQBK və eləcə də podratçının məşğulluqla bağlı sənədləşmə işinin yerli dildə aparılması zamanı daha diqqətli olmaq zəruri idi. Bunu həm Azərbaycanda, həm də digər ölkələrdə həyata keçiriləcək layihələrdə nəzərə almaq lazımdır.	QED: BP/BTC/CQBK və CCIC şirkətlərinin layihəsinin (layihələrinin) miqyası böyük həcmdə mühüm sənədlərin tərcümə olunmasını tələb etmişdir. Tərcümə edilmiş sənədlərin əksəriyyətinin yetərincə keyfiyyətli olmasını guman etsək də, şübhəsiz ki, vəziyyətin yaxşılaşdırılması üçün imkan var.

No.	Sual	Müvafiq Tövsiyə	BP/BTC/CQBK-nin cavabı* (QE, QED, QO) və izahat
Məşğulluq və təlim Tapıntı			
Тр6	İstifadədən əvvəl yolların ilkin qiymətləndirilməsi aparılmış, yolların mülkiyyətçiləri ilə giriş – çıxış müqavilələri bağlanmışdır.	(Aşkar edilmiş müsbət məsələ)	QE: BP/BTC/CQBK və CCIC şirkətləri layihə ilə əlaqədar təsirlərin azaldılması ilə bağlı öhdəliklərimizi yerinə yetirmək əzmindədir. Biz Audit qrupunun öhdəliklərimizin yerinə yetirilməsinə daha yaxşı imkan yaradacaq müşahidə və təkliflərini alqışlayırıq.
Тр7	Yolların istifadəyə başlanılması müddəti minimuma endirilmiş, zəruri yerlərdə müvəqqəti giriş yolları təmin olunmuşdur.	(Aşkar edilmiş müsbət məsələ)	QE: Yuxarıda qeyd olunduğu kimi, BP/BTC/CQBK və CCIC şirkətləri Audit qrupunun xoş sözlərini yüksək qiymətləndirir.

No.	Sual	Müvafiq Təvsiyə	BP/BTC/CQBK-nin cavabı* (QE, QED, QO) və izahat
İnfrastruktur Uyğunsuzluq			
U3	<p>Öhdəlik Nəqliyyatın İdarə Olunması PİNP-nin 5.0 bəndinin tələbinə əsasən yolların vəziyyətinin monitorinqi keçirilməlidir.</p> <p>Uyğunsuzluq Yolların monitorinqi ilə bağlı heç bir sübut təqdim edilmədi.</p>	<p>T4: Tikinti dövründə infrastrukturda baş verən dəyişikliklər müntəzəm olaraq yoxlanılmalı və müvafiq surətdə sənədləşdirilməli idi. Bu işin kəmərin istismarı dövründə də aparılması tövsiyə edilir.</p>	<p>QED: BP/BTC/CQBK və CCIC şirkətləri Audit qrupunun əsas diqqətini uyğunluğun təmin olunması vasitəsi olan monitorinq üzərində cəmləşdirməsini dəstəkləyir.</p> <p>Yolların vəziyyətinin monitorinqi boru kəmərinin tikintisi ərzində <i>həyata keçirilmişdir</i>. Texniki təhlükəsizlik üzrə məsul işçilər tərəfindən aparılmış çöl qiymətləndirmələrində ciddi təsirlər və/və ya pisləşmə halları qeyd olunmuşdur. Bu qiymətləndirmələrin məqsədi yolların nə vaxt əsas təhlükəsizlik standartlarına cavab vermədiyini müəyyənləşdirmək olmuşdur. Belə zədələr haqqında məlumat verilən kimi, yerində müvafiq təmir işlərinin aparılması tələb olunmuşdur. Bu işə tikinti müddətindən sonra, yolların intensiv istifadəsi xeyli azaldıqdan sonrakı müddət üçün planlaşdırılmış daha ətraflı təmir proqramından öncə üstünlük verilən bir yanaşma olmuşdur.</p>

No.	Sual	Müvafiq Tövsiyə	BP/BTC/CQBK-nin cavabı* (QE, QED, QO) və izahat
İnfrastruktur Uyğunsuzluq			
U4	<p>Öhdəlik Nəqliyyatın İdarə Olunması PİNP-nin 5.2.4. bəndinin tələbinə əsasən BTC Co podratçının iş səviyyəsinin dəyərləndirilməsi çərçivəsində ƏİG-lərin monitorinqini edəcək.</p> <p>Uyğunsuzluq BTC/JQBK öz növbəsində podratçının, yəni CCİC-nin monitorinq keçirib-keçirmədiyinə nəzarət etməyib</p>	<p>T5: BTC/JQBK öz növbəsində podratçının monitorinq prosedurlarına nəzarət etməlidir, çünki bu, sonradan yarana biləcək hər hansı problemi əvvəlcədən qiymətləndirməyə imkan verərdi.</p>	<p>QED: Yuxarıda qeyd olunduğu kimi.</p>

No.	Sual	Müvafiq Tövsiyə	BP/BTC/CQBK-nin cavabı* (QE, QED, QO) və izahat
İnfrastruktur Uyğunsuzluq			
U5	<p>Öhdəlik Nəqliyyatın İdarə Olunması PİNP, Öhdəliklərin reyestri 86, 212 Bütün yollar ən azı layihəyə qədərki vəziyyətinə qaytarılacaq.</p> <p>Uyğunsuzluq Podratçı tərəfindən təqdim edilən yolun bərpa planı bərpa prosesi haqqında dəqiq və qənaətbəxş məlumat vermir.</p>	<p>T6: İnfrastrukturun bərpası üzrə BTJ/JQBK və podratçının öhdəlikləri layihə istismara verilməzdən önjə müəyyənləşdirilməli və təfərrüatlı məlumatları əks etdirən bərpa planı hazırlanmalı idi. Bu, sonradan əməliyyatçıya qarşı meydana çıxan biləjk hər hansı bir narazılığın qarşısını vaxtında almağa imkan verərdi.</p>	<p>QED: BP/BTC/CQBK və CCIC şirkətləri layihə tərəfindən istifadə edilmiş və ziyan vurulmuş infrastrukturun bərpa olunması ilə bağlı öhdəliklərinə sadıqdır. Yuxarıda qeyd olunduğu kimi, yolun bərpa edilməsi elə bir işdir ki, məntiqi baxımdan yalnız yolların intensiv (tikinti) şəkildə istifadə olunması başa çatdıqdan sonra başlanmalıdır. Biz ilkin iş proqramında “dəqiq və yetərli məlumatların olmaması” uyğunsuzluqdan xəbər verir- qeydi ilə razılaşmasaq da, Qrupun belə bir təklifini qəbul edirik ki, bərpa işlərinin təfərrüatlarının layihə başlanmamışdan öncə hazırlanması (harada mümkündürsə) gələcək layihələr üçün faydalı ola bilər.</p>